

Makineye Verilirken Bu sabahki Alman fevkalâde tebliği

“Gomelde büyük bir zafer kazandık,,

«17 piyade furkası, bir motörlü furka, 2 zirhlî furka, 5 süvari furkası kısmen imha edildi, kısmen esir alındı. 78,000 esir var»

Berlin 21 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının fevkalâde tebliği: Gomelin şimalinde yapılan muharebe neticesinde Sovyetler ağır bir mağlûbiyete uğramışlardır. 17 piyade furkası, bir motörlü furka, 2 zirhlî furka, 5 süvari furkası, 2 hava lıvası kısmen imha edilmiş veya esir alınmıştır. 78 bin esir, 144 tank, 700 top ve 2 zirhlî tren elimize geçmiştir.

«Odesa tekrar bombalandı ve Rus kıtaatına büyük zayıf verildi»

Berlin 21 (A.A.) — Alman bombardıman tayyareleri 20 Ağustos günü bir kere daha Odesa limanına hücum etmişlerdir. Bu hususta D. N. B. ye verilen malûmata göre, tayyareler 6000 tonluk bir ticaret gemisi batırılmışlar ve diğer iki vapuru hasara uğratmışlardır. Birçok bomba Sovyet kıtalarının Odesadan ayrılmak için toplu olarak buldukları rıhtımlara isat verildi. Bu kıtalara kanlı zayıf verildi. Birçok harp malzemesi tahrib edilmiştir.

Mareşal Vorosîof bir beyanname neşretti

“Leningradlılar
düşmanın tehdidi
artıyor, dayanınız!,,

Moskova 21 (A. A.) — Şimal orduları başkumandanı mareşal Vorosîof, Leningrad halkına hitaben aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

«Leningrad şehrindeki Alman tehdidi artmaktadır. Kızıldeniz, Kızıl göçlülerini şiper ederek Lenin şehrinin müdafaa ediyorlar. Fakat buna rağmen şehrin üzerindeki kara buharlar dağınmamış, Alman taarruzu henüz kırılmamış, düşman hâle, şehri zaptetmek ümidlerini kaybetmemişlerdir.»

Cephede Almanlara karşı erkekçe dövülen on binlerce Leningradlı, size misunuz: Kendi şehrinizi, naçâretinize, hüriyetinizi korumak için taraftar ve fedakârlıkla dövüşünüz. İşe yeni yeni kuvvetler gönderiyoruz.

Leningrad halkı! Cepheye yardım için her ne yaparsanız kabile yapınız! Yeni kıtalar teşkil ediniz! Fabrikalarınız hızla durmadan çalıştırınız! Cepheye, silâh, mühimmat yetiştiriniz!

Leningrad kadınları! Cepheye ve cephe gerisindeki erkeklerinizin döşesini taşıyınız, onlara cesaret veriniz!

Kızıldeniz Leningradlılardan silâh ve cephaneye taşıyor. Binaenaleyh Lenin - Leningrad için silâh ve cephaneye yetiştiriniz!

Leningrad mühendisleri! Şehrin müdafaa kuvvetlerinizi!

Düşmanlarımızın zehirli gazlar kullanmalarını da önlemeye çalışınız. Binaenaleyh zehirli gazlara karşı müdafaa tedbirlerini de ihmal etmeyiniz!

Yoldaşlar! Düşman kuvvetleri ve zayıflıklarını bir an için bile hatırdan çıkarmayınız!

Korkaklarla, bozuncularla mücadele ediniz! Sonuna kadar metin olunuz. İşe kadar mücadele ediniz! Zayıflık bilmezdir.»

Fin cephesindeki Sovyet istihkamlarından biri Alman topçusu tarafından süstürüldükten sonra

Bu sabahki haberler Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 21 (Radyo) — Sovyet istihkamat bürosu tarafından bu sabah neşredilen harp tebliği:

20 Ağustos günü ordularımız, Kingisep, Novgorod, Staro-rus, Gomel, Odesa istikametlerinde çok şiddetli muharebeler vermekte devam etmişlerdir.

19 Ağustosta cereyan eden hava muharebelerinde düşmanın 27 tayyaresini düşürdük. Bizim kaybuzumuz 8 tayyaredir.

20 Ağustosta, gündüz, Moskova civarında avcılarımız tarafından üç Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Rusyaya Amerikan yardımı başlıyor

Vaşington 21 (A.A.) — Birleşik Amerika Sovyet Rusyaya bombardıman tayyareleri göndermeye hazırlanmaktadır.

Tayyareler Sibiryaya gönderilecektir. Sibiryanın Birleşik Amerikaya yakın olması ve Sibiryada müteaddid hava meydanlarının bulunması tayyarelerin kolayca gönderilmesini temin edecektir. Tayyare ırsal meselesi yakında toplanacak Moskova konferansında karara bağlanacaktır.

Vaşington 21 (A.A.) — Birleşik Amerika ikrazları müddetini vermiş olduğu beyanatta, Amerikan Rusyaya ikrazatı bulunmama hıız olduğunu bildirmiştir.

Ukraynada son vaziyet

Londra 21 (A.A.) — Royterin Moskova'daki hususi muhabirinin bildirdiğine göre Nikolayefin şarkına düşen cephe boyunca ve Krivoj Rog ileri-sinde ağır çarpışmalar vukubulmaktadır. Düşman kuvvetlerinin fedakârlıkları sayesinde Budıenny ordusunun ricat hareketi muvaffak olmaktadır.

KIRIM CİDDİ TEHDİD ALTINDA

Almanlar Ruslardan aldıkları harp gemilerinin yapısını ikmal edecekler

Karadenizde Alman donanması

Anadolu ajansının Berlin muhabiri Ukraynada Ruslardan 163 bin esir alındığını bildiriyor

Berlin, 20 (A.A.) — Hususi muhabirimizden:

Askerî mahfeller, Alman kıtalarının Nikolayef teahhürlerinde ele geçirdikleri gemilerin Sovyetler tarafından tahrib edilmiş olduğunu söylemektedirler.

Almanlar, bu cüzümların yapısını, kısa bir müddet zarfında ikmal edeceklerini ümid etmektedirler. Bu suretle Karadenizde bir mühim Alman donanması bulunacaktır.

Ukraynada alınan esirlerin yekünü 163.000 i bulmaktadır. Ötillerin dedü 344.000 olarak tahmin edilmektedir. Maamafih muharebeye iştirak eden Sovyet ordularının mühim bir kısmını, hâlâ dövüşmeğe devam etmektedir.

Alman mütehassısları mareşal Runstedt'in tarafından yapılan bir manevradan neticesinde Kırım eyaletinin Alman kıtaları tarafından ciddi surette tehdit altına alınmış olduğunu söylemektedirler.

Almanlar, Rusların denizle münaşebelerini tamamen kesmeğe uğraşmaktadır.

Berlin radyosu Rusların merkezde hücumu geçtiklerini bildiriyor

Berlin, 20 (A.A.) — Radyo, Şark cephesinin merkez kısmında dün tankların müzaheretle yapılan şiddetli bir Sovyet hücumunun Alman kıtaları tarafından muvaffak olmaktadır.

[Devamı 5 inci sayfadadır]

“Fuar büyük vatana ve güzel İzmir'e uğurlu olsun,,

Ticaret Vekili fuarı açarken ticaretimizin esaslarını ve ihtikârla mücadeleyi izah etti

Dün açılan fuarı 60 bin kişi ziyaret etti

Fuar münasebetile B. Edenin Türk milletine mesajı

“Kahramanlık Türkün ananevi hasletidir,,

Londra, 20 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Eden, radyo ile Türk milletine bir mesaj göndermiştir.

M. Eden, bu mesajında ezcümle şöyle demektedir:

İzmir enternasyonal fuarının açıldığı bugün, asıl Türk milletine hitab etmek benim için haklı bir zevktir. [Devamı 5 inci sayfadadır]

Fuardan bir görünüş

İzmir, 20 (Hususî) — Seneden seneye zenginleşen 11 inci İzmir Enternasyonal Fuarı, bugün saat 18 de on binlerce halkın iştirakile Ticaret Vekili ve İzmir Belediye Reisi Behçet Uz'un nutuklarını müteakib büyük merasimle açıldı.

Kapısında 5 ecnebi devletin bayrakları dalgalanan Fuarımız her taraftan takdir ve hayranlık uyandırmıştır. Açıma töreninde Lozan kapısını dolduran on binlerce halk saat 19 da Fuarı dahil olmuştur.

50 polis memuru ile ayrıca belediye memurlarının aldıkları tedbirler sahasında 5 ecnebi devletin bayrakları

Ticaret Vekili ve Behçet Uz'un nutukları

“Bu büyük cihan badiresinden Türk milletinin şerefi, istiklâli, toprak bütünlüğü gibi iktisadi varlığı da sağlam ve dinç olarak çıkacak,,

İzmir, 20 (Hususî) — Ticaret Vekili İzmir Fuarını açarken söylediği mühim nutukta İzmir Belediye Reisi Behçet Uz'un mesajından takdirle bahsetmiş, Fuara iştirak eden ecnebi devletler müessesilerine teşekkür etmiştir.

Vekil, bugünkü dünya vaziyeti karşısında Fuarın ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra Cumhuriyet devrinde Türk milletinin yaratıcı kuvvetinden hararetle bahsetmiş, Ebedî Şef Atatürkün hatırasını hürmetle yâdetmiş ve:

«Millî birliğimizin ve millî siyasetimizin yüce timsali İnan Millî Şefin önünde minnet ve ihtiram ile eğilme yi asıl bir vazife sayarım» demiştir.

Dış ticaretimiz Mümtaz Ökmen on bir seneden beri açılmakta olan Fuarın ehemmiyetine, millî iktisadımız üzerinde rolüne işaret etmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Biliyorsunuz ki Cumhuriyet Türkiyesi yurddaki sülh ve cihanda sülh prensibine sadık olmakla beraber millî şeref ve istiklâli korumak, toprak bütünlüğüne halel iras etmemek için çok ciddi ve çetin müdafaa tedbirleri almağa mecbur olmuştur.

Dış ticaretimizde tuttuğumuz yolu şöyle hülâsa edebiliriz: İhraç maddelerimiz için esas itibarile müşterilerimiz bulmak müşküllüğe bugün için bahis mevzuu değildir, taleb çoktur. Platlar elverişlidir. Ancak bir taraftan halk ve millî müdafaa ihtiyaçlarını karşılamak ve bir taraftan memleketin çok muhtaç olduğu ithal maddelerinin ithalini

[Devamı 5 inci sayfadadır]

Askerî vaziyet

Almanların tatbikına giriştikleri yeni taarruz plânı nedir?

Sovyet ordusunun Finlândiyadaki Hangö ve Estonyadaki Talin üsleriyle Odesa müstahkem mevkiini müdafaa gösterdiği meharef ve muvaffakiyeti takdir etmek bir zarurettir

Yazan: Emekli general K. D.

Alman ordusunun bütün yüksek mezar ve vasıflarını ve onun başındaki şeflerin istisnâî sevk ve idare kıyakat ve üstünlüklerini kabul ve teslim etmekte müteaddid defalar tekrar eyledik üzere, bir zarurettir. Bununla beraber Sovyet kuvvetlerinin bugün müstahkem mevkiinde epeyce gerilemiş oldukları ve Finlândiyadaki Hangö ve Estonyadaki Talin (Reval) üsleriyle Odesa müstahkem mevkiini müdafaa hususunda gösterdikleri metanet, meharef ve muvaffakiyeti takdir etmenin de bir zaruret olduğu meydandadır. Finlândiya körfezinin Baltık denizine bakan ağzının iki kenarında bulunan Hangö ve Talin üsleri en cennubdaki Odesanın arkalarının denizle müstahkem olması ve bu üslerin bu suretle her iki denizle hâkim bir vaziyette bulunan Sovyet deniz kuvvetleri ile donanma hava kuvvetleri tarafından

İstanbul Yerli Mallar Sergisinin açılmayışı itirazları mucib oluyor

Bir fabrikatörün suali: “Harb eden Almanya Leipzig sergisinden vazgeçemiyor da biz İstanbul sergisinden neye vazgeçiyoruz?,,

Dün kendileriyle görüşen bir muharririmize şehrimizdeki bazı fabrikatörler, Yerli Mallar sergisini meçhlesi hâçkındak görüşlerini anlatmışlardır. Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdarın, harp baziyeti ve müsahib bir sergi binasının temin edilememesi dolayısıyla bu seneki işlerini anlatmışlardır. Vali ve [Devamı 2 inci sayfadadır]

da yardım görmekte olması bu takdir keyfiyetini zayıflatamaz. Bilâkis bu hal, Sovyet kara, deniz ve hava kuvvetleri arasında mahirane işbirliği yapılabilmesi kabiliyetinin mevcud olduğunu göstermek itibarile bu takdirdaha da kuvvetlendirir. Ayrıca Sovyetlerin, bu üsleri Kronstad müstahkem deniz üssü ve Estonyanın şimal ve garb sahillerindeki bazı adalarda bir [Devamı 5 inci sayfadadır]

Hergün

Bu harbdē en büyük Zararı gören iki Büyük manevî kuvvet

Ekrem Uşaklıgil

Anadolu ajansının Varşovadan geçen hususî muhabirinden aldığı bir telgraf bize dünyanın en büyük iki manevî devleti hakkında bir Fransız mecmuasında okunmuş olduğumuz bir makaleyi hatırlattı.

Bu iki manevî devletten birincisini Papa idare eder, hristiyan âleminin hâkim olduğu her sahaya şamil olduğu için genişlik bakımından dünyanın en büyük devletidir, fakat nüfuzu bazan azalır, bazan çoğalır, hem sabit değildir, hem de birçok ahvalde münakaşa götürür.

İkinci manevî devletin hükümdarı yoktu, hududları da çizilemez, hem hristiyan, hem müslüman, hem din haricî, dünyanın her köşesinde dolardı, nabittir, adına Yahudî devleti denilir.

Bu iki manevî devletten birincisi bu muharebenin ilk haftalarında, hattâ ilk aylarında bir aralık kuvvetli bir rol oynuyacak, orta çağ nüfuzunu kazanacak gibi görünmüştü.

O sıralarda Amerikanın bir müte-

vassut rolü oynuyarak muharebenin bütün dünyaya şamil bir felâket halini almasını önüne geçmeye çalışacağı sanılmıyordu. Rooseveltten Papaya mesaj üstüne mesaj, resmi veya hususî ziyareti üzerine ziyareti geliyordu. İkisi elele vererek, hattâ şimal devletlerini de aralarında alarak, teabında bütün dünya devletlerini müttelid bir cephe haline getirecek adillâne, müvazenell bir sülhün temellerini atabilirlerdi, atmaları mümkündür, aradan iki yıla yakın zaman geçtikten sonra bugün.

Mezâr Amerikanın bütün gayreti bir sülh tavassutu yapmaktan ziyade İtalyayı harbe girmekten alakoyanmış, demek doğru olur mu, hakikate uyar mı bilmiyoruz, bilmiyoruz, fakat muhakkak ki dünyanın en büyük manevî devletleri orta çağlardaki nüfuzunu tekrar kazanmak fırsatını kaçırdı, basitçe vazifesi hristiyan âleminde kardeşlik hislerini kuvvetlendirmek olduğuna göre sarıdaki sarıdır, şimdiki halde rolünü oynamak arzusunun vazgeçmiş görünmektedir.

Dünyanın ikinci manevî devletine gelince bu harb ona da sanâet getirmedi, bilâkis bir felâket serisi oldu.

Anadolu ajansının hususî muhabiri Varşovada Güctayı gezmiş.

Bu, bir mahalle, daha doğrusu büyük bir şehir parçasıdır. İçinde 300.000 Yahudi yaşar, kendilerini göre elek-triklerî fabrikaları, idari müesseseleri, hattâ bir kolbaşı üzerinde «Davud» Peygamberin kâhraman resmini taşıyan polis memurları vardır.

Yahudi mahallesinden dışarıya çıkılmaz, çünkü etrafı duvarla çevrilidir. Kapılarında da Alman polisiye nöbet beklerler, fakat Yahudi mahallesinin dışarıya sipariş verip, dışarıdan sipariş almaları mümkündür.

Görüldüğü ki bu tablo pek karanlıktır. Ölim vak'alarının çokluğu mukabil yiyeceğin azlığı buna ilâve edilince tablo korkunç görünür.

Geçenlerde gene ajans telgraflarında Avrupa'nın istisnasız her hükümetinde Yahudi ırkına karşı tedbirler alındığını, Romanyada, Bulgaristanda, bil-hassa Sırbistanda muhtelif sebeblerden dolayı şu kadar Yahudinin kursuna dizilip bu kadarının asıldığını öğrenmiştik. Bu, öyle bir sürü felâketler ki neticesinin ne vakit ve ne şekilde geleceği henüz belli değildir. Yalnız Papalık devletinin vaziyeti tevekkülle karşılanmasın mukabil manevî Yahudi devletinin uğradığı felâketlerin başlıca müsebbibi telâki ettiği Alman âlemine karşı var kuvvetle mücadele etmekte olduğunu kaydedelim. Bu mücadele Almanyanın Yahudi ırkını istihlal eden tedbirlerini aldığı gün evvelâ Amerikanın Neyork şehrinde cihanşümül, bir boykotaj ilân edilince başlamış, sonra bütün dünyaya yayılmıştır. Muharebenin sonuna kadar, belki senelerce daha fazla devam edecektir. Bununla beraber bu son birkaç yıl içinde bilhassa Avrupa'da Yahudi ırkına karşı beslenen düşmanlık hissi o derece artmıştır ki, muharebe Anglo-Sakson âleminin lehine kat'î bir netice verse dahi Yahudi ırkının Avrupa'dan bundan sonra rahat bir hayat sürüleceğini sanmıyoruz. Bu ırkın bir noktaya toplanarak bir devlette sahib edilemesi meselesi ergeç müzakerelere, münakaşaya ve hal mevzuu olarak v'taya konacaktır.

Mülâsa bu muharebe dünyanın iki manevî kuvvetinden her ikisi için de hayırlı bir şekilde başlamamıştır, hayırlı bir neticeye varacağı da pek görülmektedir.

Ekrem Uşaklıgil

TAKVİM • AĞUSTOS

Rumi sene	1357	21	Arabi sene	1380
Ağustos	8	Perşembe	Hazir	108
		Resmî sene		
		1941		

GÜNEŞ

S. D. 6 16 10 15

Receb

S. D. 6 16 10 15

İMS AK

S. D. 4 24 8 24

Öğle İndi Akşam Yatın

S. D. 18 17 17 04 20 00 21 41

E. 5 17 9 04 12 -- 1 40

Resimli Makale:

Çok zeki, çok bilin, çok çalışkan birisinal tasavvur ediniz ki, bütün hayatı çalışma odasının dört duvarı arasında geçer, bildiği ve öğrendiği yalnız kendi kafasının içinde kalmıştır, bir de zekası, bilgisi ve çalışma kabiliyeti daha az bir başkasını tasavvur ediniz ki bütün irfan hamulesi herkesin istifadesine açıktır, fayda noktasından ikisi arasında tereddüd edilemez.

Fransız icmaliyatçısı (La Rochefoucauld) a göre bilgisini hemcinsinin istifadesine arzelmeyen tembelle alim kıymet itibarıyla bir hasısın de aşağısındadır. Zira hasısın kendisini mahrum ederek bıraktığı servet ölümünden sonra bir varisini belki hayırlı bir işe sevkedecektir, fakat bilgisini nefesine hasreden alimin kıymeti kendi vücudu ile birlikte mezara girecektir.

Şehir Haberleri

Meyva fiyatlarının gittikçe yükselmesi-nin sebebi nedir?

Fiatlarda görülen tereffü alâkadarları harekete geçirdi, azami fiat tesbiti Mürakabe Komisyonuna teklif edilecek

Meyva fiatları son günlerde bir hayli artmış bulunmaktadır. Bilhassa şehrin muhtelif semtlerindeki fiat farkları nazari dikkati celbetmektedir. Meşell Akşaray ve Beyazid min. takalarında 20, 25 kuruşa satılan mürdüm erği Beyoğludaki manav-larda en aşağı 40 kuruşa satılmaktadır. Keza bu semtlerde bulunan şef balıklar 30-40 kuruşa sabırcın Osman-bey gibi bazı semtlerde 80 kuruşa kadar satılmaktadır. Fiatların anormal bir şekilde yükselmesi ve bu fiat farkları alâkadarların da nazari dikkatini celbetmiştir. Bu hususta tetkikler yapılmaktadır.

Sebbe ve meyva hali idaresi geçen yıl ve bu seneki müvazirât ve aradaki fiat farkını gösteren raporlar hazır. İktisat, belediye iktisad müdürlüğüne göndermiştir. Meyva fiatlarının bil-hassa Beyoğlu cihetinde fazla olduğu görülmüştür. Belediye iktisad müdür-lüğü meyva fiatları hakkında yap-makta olduğu tetkikler sonunda, lüzum gördüğü takdirde azami fiat tesbitini mürakabe komisyonuna teklif edecektir.

Muhtelif sebebler-den kapatılan fırınlar

Belediye müfettişleri tarafından fırınların tetkik ve kontrolüne ehem-miyette devam olunmaktadır. Son ya-pılan kontroler esnasında Beyoğlun-daki Münevverin fırının idari ve fen-iî sebebler dolayısıyla kapatılmasına lüzum görülmüş ve fırın kapatılmış-tır. Bozuk ekmekek çıkararak Ortaköy-de Fazıla da bir hafta un ve riilmemesi kararlaştırılmıştır. Bu fırına verilen un bir hafta müddetle Beşiktaş fırınlarına verilecektir. Bundan başka Kasımpaşa fırınıca Hasan ekmekek imali için verilen unlar-dan üç çuvalını başkasına sattığı an-şılmış, fırıncı hakkında kanuni takii-bata başlanmıştır. Fırıncı Hasan Müddeiumumîye tevdi olunmuş, fı-rının da kapatılmıştır. Ekmekek unu satın alan hakkında da takibet yapı-lacaktır.

Hapishane «sabıkası yok», suçlu ise «var» diyor

Ömer ve Vefa isimlerinde iki genç Çemberlitaşta Neşet isiminde birini sarhoşluk saikasıyla ve sopa ile döv-müşler ve yaralamışlardır. Hâdisse dün adliyeye intikal etmiş, Süftanahmed 3 nci Sülh Cezaada yapılan duruşmasında suçlular hâdisse-yi reddetmişlerdir. Hâkim suçlulara sabıkalı olup ol-madıklarını sormuş, Ömer: «Ben sirkatten 6 ay yatım.» demiştir. Halbuki, hapishane müdüriyetinden gelen tezkereye suçlu hakkında bir sabıkaya rastlanmadığı bildirilmiştir. Ömer, buna rağmen ısrar ederek: «Ben sabıkalıyım.» Demiş, muhakeme bu cihetin tah-kiki için tatik edilmiştir.

İstanbul Yerli Mallar Sergisinin açılmayışı itirazları mucib oluyor

[Baş tarafı 1 inci sayfada] İstanbul Yerli Mallar Sergisinden sarı nazar edildikleri hakkındaki beyanata, bu sergilere iştirak eden fabrikatörleri müteessir etmiştir.

Bir fabrikatör ezümle demektir ki: «İzmir sergisinden bundan 12 yıl evvel ilk edindiği zaman İzmir ve hinterlandının bütün mahsullerini kendi sinesinde toplayan bir zirai mahsul-ler sergisi olmak gayesine faaliyete geçirmişti. Bu maksadla harekete geçiş de pek tabii idi. Hem üzüm incir, zeytin ve zeytin yağı gibi mah-suller hem de meyankökü, meşe pa-lamutu gibi maddelerin teşhir edile-ceği bu serginin, yerli mahsullerini-zin diğer komşu memlekâtinin geri kalmadığını göstermek itibarıyla çok e-hemmiyetli olacağı pek tabii idi. Zira Yunanlıların ilk önce Pire şehrinde ve sonra Selânikteki sergiler, de aynı maksadla açılmış bulunuyordu. Bu bakımdan Türk toprak mahsullerinin ve zirai maddelerinin bilhassa yaban-cı piyasalara karşı, üstünlüğünü be-lirtmek hiç de fydasız bir şey değildi. İzmir sergisinden iki üç yıl evvel açılmaya başlayan İstanbul Yerli Mal-lar Sergisi ise, Türk sanayi hayatını tanıtmak maksadıyla faaliyete geçmiş-ti. İstibudaki serginin dayandığı hin-terland bütün memleketi şümülâ da-iresine sokuyordu. Burada teşhir edil-en maddeler yerli masnuata inhisar ediyordu. Binaenaleyh İzmir ve İstan-buldaki sergiler mahiyet itibarıyla bir-birine rekabete mevzuu bahsolama-yacak bir başlangıçla açılmışlardı. Fakat zamanla, İzmir sergisindeki mallar arasında masnuat da konulma-ğa başlanmış ve serginin esas mahi-yetinden inhiraf edilmiştir. İstanbul sergisinin açılması memleket iktisad-diyatı bakımından mühim rol oynı-yacaktır. Harbin en şiddetli bir zaman-ında Almanlar Leipzig sergisini aç-maktan vazgeçmişlerdir da biz Türk-ler harb içinde olmadığımız halde ne ye bundan vazgeçelim?»

ADLİYE ve POLİS HABERLERİ

Baba ve kardeş katili Zeki idama mahkûm oldu, fakat esbabı muhaffefeden cezası 30 seneye indirildi

Otobüs biletçileri araba içinde müşteri yaralamaya başladılar

937 senesinin Ağustos ayında Ku-ruçenmede miras yüzünden babası Hacı Şevketle, kardeşi Radiyi tabanca ile vurup öldüren Zekinin muhake-mesi 1 nci aşırcezaada dün neticeye varmıştır.

Yapılan duruşma sonunda Zekinin, Hacı Şevketin emîlîkâtini idaresini di-ğer oğlu Radiye terkettiği, Zekiye ih-mal ettiği ve Zekinin de bundan duy-duğu infial ve servet ihtirasının te-sirle bu ağır cürmü işlediği sabit ol-muştur.

Mahkeme, baba ve kardeş katilini 1 inci ve 5 inci bendlerine tevfikân ceza kanununun 450 nci maddesine gö-re idama mahkûm etmiştir. Ancak, ba-basının emvali gaürimenkulesinin idaresini Radiye terkettimesi, bir kis-mundan ise Radi namına feragat ey-mesinden ve evde Zekiye karşı yapılan fena muamele suçlu lehine takdirî tahfif sebebi olarak görülmüştür. Bu cihet nazara alınarak, idam cezası

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Amerikada hayat pahalılığının git-tikçe artmakta olduğunu bildiren telgraf gözümüze çarptı, fakat hay-retimizle mucib olduğunu söylersek yalan olur. Amerika fiilen harb halinde de-ğil-dir. Fakat bir taraftan kendisi için hazırlık yapıyor, öbür taraftan İn-gilterenin muhtaç olduğu bütün harb maddelerini parasız olarak ver-riyor, yani harbe girmiş bir devletin bütün masraflarını bir kat fazlasıyla piyasadan ödünce alarak, kısmen ver-gilerini arttırarak yapıyor, bu vaziyette hayatın pahalılığının olmasına elbetle hayret edilemezdi. Bizce asıl korkulacak şey hayatın yüzde 30, yüzde 70, hattâ yüzde 100 artması değil, bu yükselmeye sonudur. Amerika en büyük kazancı öbür memleketin emvali gaürimenkulesinin idaresini Radiye terkettimesi, bir kis-mundan ise Radi namına feragat ey-mesinden ve evde Zekiye karşı yapılan fena muamele suçlu lehine takdirî tahfif sebebi olarak görülmüştür. Bu cihet nazara alınarak, idam cezası

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bu nasıl iş?

Havagazi sarfiyatı ve bir şüphe

Dün bir arkadaşımız anlattı: «Lâlelide oturuyorum. Evimde havagazi tesisi var. Tesiat nu-marası 11877 dir. İki aydanberi sarfiyedeyim. Eve yalnız öğle va-kitleri uğruyorum ve havagazi oca-ğımı yalnız birkaç dakika, yani bir taras suyu veya bir kab yemek is-t. mak üzere kullanıyorum. Sarfiyeye çıkmadan evvel havagazi ocağı 9 kişilik âlemin ihtiyaçları için sa-bâtan aşkama kadar yanar ve iki ayda 12 lira ile 16 lira arasında üç-er öderdim. Bunu çok bulanlar o-lurdu. Dün Şirket sarfiyede bulun-duğum müddete aid iki aylık sarfi-yatı ihbarnamesini evime bırakmış. Bu ihbarnameyi gösterime miktar nedir, biliyor musunuz? 12,5 lira... Yani sarfiyeye gitmeden evvel, ki miktarı anı...»

Sarfiyası vaziyeteyim. Bu mik-tar değil, bunun yarısı kadar dahi sarfiyat yapmamış olsaydım lâ-zım. Saat mi bozuk, yoksa Şirket tahsisatları sarfiyat miktarlarını emere mi tesbit ediyorlar?»

Arkadaşımızın anlattığı hâdisse hakikaten garibdir. Şirketin bu işi aydınlatması, yapılan sarfiyatın ez-berce tesbit edildiği şüphesini orta-dan kaldırması lazımdır. Bekliye-lim!

30 sene müddetle ağır hapse tahvil olunmuştur.

Müşteriyi bıcaqlayan küstah otobüs biletçisi

Evvelki gün, Fenerde Vodine cad-desinde ve otobüs içinde kanlı bir vak'a olmuş, bir otobüs biletçisi bi-çakla bir yolcuya vücudunun muhte-lif yerlerinden ağır surette yarala-mıştır.

Filâhî Hırkasıraf caddesinde Selim bey apartmanında 5 numarada otu-ran Mustafa adında bir zat, evvelki gün Ryûbe gitmek üzere Keresteciler-den bir otobüse binmiştir. Otobüs Fenerde Vodine caddesinden ge-çer-ken, biletçi Sezal bir para meselesin-den dolayı Mustafa ile münakaşaya tutuşmuş, müşteriye karşı deri geri söylemeye başlamıştır.

Bu küstahca harekete sinirlenen Mustafa da aynı tarzda mukabeleye başlamış iş büyümüş, müşteri ile biletçi otobüsün içinde tekame yum-ruk birbirlerine girmişlerdir. Bu esna-da Seza hâmlı olduğu bıcağı, Mus-tafayı başkasından ve karından a-ğır surette yaralamıştır.

Diğer yolcuların feryadına koşan za-bıta memurları, ifade veremeyecek bir hâlde olan Mustafayı hastaneye kaldırmışlar, eli bıcağı biletçiyi ya-kalamışlardır.

Nümunei imtisal olması lâzım gelen bir hamiyet eseri

İstanbul Hava Kurumundan: Hüseyin Saabi ve Bekir Tüten bütün müesseselerinde çalışan işçi yurddaş-lar yaklaşmakta olan 30 Ağustos Za-fer ve Tayyare Bayramının ifade etti-ği derin ve şerefli manayı gözönüne alarak bir günlük yevmiyelerinin tutarı olan altı yüz kırısır lirayı Hava Ku-rumuna teberrü ve Kurumun İstanbul şubesi veznesine tevdiye etmişlerdir. Bu hamiyetli ve cömert yurddaşların Ku-rumumuz hakkında gösterdikleri sevgi ve candan alakaya şükranlarımızın ib-lâğına muhterem gazetinizin vasıta ol-masını rica eder ve bu vatani hizmetin nümunei imtisal olmasını temenni e-deriz.

Askerlik işleri

Yedek sübaya gidecekler

Yabancı Kadıköy Askerlik Şubesi-den: Askerliğine karar verilmiş olup ta sevkedilmemiş olan tam askeri ehli-yetnamelilerle 140-941 lise mezunu o-lup askerliğine karar verilmiş ve yük-sek okula devam etmeyecek olan kum-hizmetliler sevkedileceklerinden en geç 27.8.941 günü nüfus cüzdanlarında ber-a-ber sübaya gelmeleri ilân olunur.

Beykoz Askerlik Şubesinde: Lise ve muadili okuldan mezun olup ta daha yüksek okula devam edemeye-cek tam ehliyetnameliler 1/Eylül/94 de yedek sübaya hazırık kot'asında bu-lunmak üzere sevkedileceklerinden 27.8/941 Çarşamba günü sübaya müri-caat ederek muamelelerini yaptırma-ları lazımdır.

Aksi takdirde haklarında kanunî muamele yapılabacağı ilân olunur.

337 doğumuların yoklaması ve 337 li kısa hizmetliler

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde: 337 doğumular ve bu doğumularla muameleye tâbi olanların yoklamaları 29/8/941 de hitama ereceğinden nahil-yeler için tayin edilen günler nazari dikkate alınmayarak yoklamasını yapı-rmayanların hemen ayın tek günle-rinde sübaya müricaatları ilân olunur.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinde: 337 doğumular ve bu doğumularla muameleye tâbi olup ta kısa hizmete ayrılan tam ehliyetnamelilerle şimdye kadar muhtelif esbab dolayısıyla sev-keri geriye kalmış tam ehliyetnameliler 25/8/941 tarihinde yedek sübaya oku-tuna sevkolunmak üzere derhal sübaya müricaatları ilân olunur.

Yedek sübaya okuluna sevkedilecekler

Fatih Askerlik Şubesinde. 1 — Yedek sübaya hakına malik lise mezunu ve tam ehliyetnameli olarak askerliklerine karar verilenler 1 Eylül 941 gününde okula bulundurulmak ü-zere sevkedileceklerdir.

2 — Bu şeraiti hâiz olanların sev-k muameleleri yapılmak üzere 25/Ağus-tos/941 gününde sübaya müricaatları. 3 — İşbu ilân davetiye makamına kaim olduğundan müricaat etmeyenler hakkında askeri kanununun 89. mad-desi mücbince bakaya muamelesi ya-pılacağı ilân olunur.

337 doğumuların yoklamaları

Fatih Askerlik Şubesinde. 337 doğumuların yoklama müddeti Ağustos nühayinde sona erecektir. 337 doğumular ve bu doğumularla muameleye tâbi olanlar bu zaman zar-fında yoklamalarını yaptıramadıkları takdirde yoklama kaçağı muamelesine maruz kalacakları ilân olunur.

Kartal ve Üsküdar hayvan sergileri

Vilâyetin muhtelif kazalarında büyük fedakârlıklarla tertib ettirilmiş hayvan sergilerinden dördüncüsü Kartal ve Üsküdar kazalarına aid olmak üzere yarın saat 15 de Pendik'te açılacaktır.

Serginin açılış töreninde vilâyet belediye erkânında baytar müfettişleri Kartal ve Üsküdar kazası müfettişleri hazır bulunacaklardır. Sergide işi de-rece alan hayvan sahiplerine para mükâfatı verilecektir.

ZAYI — Çankırı askerlik şubesinde aldığım tezkereyi yazı ettim. Yenisini çıkaracağımın eskisinin hük-mü yoktur. Çankırı: Hacımuslu kariyerinden Ali oğlu Mehmet 319

RADYO

PERŞEMBE 21/8/941

7.30: Saat ayarı. 7.33: Hafif müzik (Pl.). 7.45: Ajans haberleri. 8: Saat müzik. 8.30: Evin saati. 12.30: Saat ayarı.12.33: Fasil şarkları. 12.45: A-jans haberleri. 13: Fasil şarkları. 13.15: Karışık müzik (Pl.). 13: Saat ayarı. 18.03: Radyo caz ve tango or-kestrasi. 18.30: Serbest 10 dakika. 18.40: Fasil heyetli. 19: (Derleşme saati). 19.15: Radyo caz ve tango or-kestrasi. 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri. 19.45: Dünya şarkları (Pl.). 20.15: Radyo gazetesi. 20.45: Kanun-Tambur-Ut Trio'su. 21: Ziraaat takvimi ve toprak mahsulleri borsası. 21.10: Solo şarklar. 21.25: (San'atkarlarımız konusuyor). 21.40: Sanfonik program. 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri borsası. 22.45: Dans müziği (Pl.).

İstanbul borsası

20/8/1941 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24	130.6250
New-York	100 Dolar		
Cenevre	100 İsvicre Fr.		12.9275
Madrid	100 Peçeta		
Yokohama	100 Yen		21.6050
Stokholm	100 İsvic Kr.		25.55
Altın			239
24 aylık bir gram külçe altın			19.60

Esham ve Tahvilât

Hicriyyeli % 5 1938	20.30
% 5 1933	20.30
Ergani A. B. C.	20.35
% 7 1934 Sivas - Er-zurum 2 Hâ 7	

Çocuklarımızın Sıhhatı

Katılma nedir, nasıl tedavi edilir?

Yazan: Profesör doktor İhsan Hilmi Alantar

Katılmak mastarın pasif şekli midir, bilmem? Her halde birçokları. Biz ya görmüş, ya işitmişizdir, bir takım çocuklar, bhusus küçük yaşta bu lunanlar, süt çocukluk devresini bitirdikten sonra bu hal artar ve ancak okul devresine geldikten sonra bu deriden şifayab olurlar.

Bu illeti tavsif etmek istersek şöyle birkaç kelime ile tasvir etmeliyiz: 2.5-3 yaşında bir çocuk. Ananın baba-babanın bir tanesi. Ana ve baba biraz silinmiş bünyededirler. Evin işi yalnız a-nadan babadan ibaret değildir. Bunlardan başka orada büyük anne, büyük bab, teyze, hala da vardır. Ma-sallah epeyce kalabalık bir aile. Çocuk bir tane. Hani yedi caminin bir kandiil, yedi evin şenliği derler ya. İşte öyle. Çocuk dünyaya ayağını basar basmaz bu kalabalığı sezdi ve bü-yüklüğe bu kalabalığın kıratını tak-dır etti. O ne derse yapıyor. Kucak-tan kucağa geziyor. Hani çocuğu sev-mek, onun dediklerini yapmak tertibe-bindi gibi bir şey. Eskiden bir züm-riktir. Kuzu masalı vardı; kuş gäk-deyince su, gäk deyince - belki - pek-mez verilmiş de maksud olan yere böylece uçularak girilmiş; işte öyle.. Bu bizim biricik çocuğumuz da du-daklarını oynatmaya görsün, hemen «şunu istedi» hazır. Leb demeden leb-lebi. Hemen ağzına sokuyor.

Böyle çocuklar için yok yok. Büyük babanın sakalını yolmak istemek, bü-yük annenin kulağını çekmek, küçük beyzenin burnunu koparmak, halayı muştalamak gibi şeyler mübah. Böyle bir şey yapınca azar yerine gülme, al-kışlama, aferin, bravo, «aman ne gü-zel de yoldu, veya çekti veya kopardı, veya muştaladı» demeler.

Yalnız evde değil, yabancı yerde de aynı istekler hemen yerine getirilme-te davranılıyor. Çocuğumuz için kıy-ımetli; nadide bir eşya mevzuubahs de-til. O, ne isterse hemen yapılmak e-as. İsteddiği zamanda nadide bir ku-şu kırabilmiş. Zarar yok. «Tek de-ği olsun da...» «Aman dikkat ediniz, şelamam; ağlayınca katılır». O halde katılma nedir?

Bu pek korkunç bir nöbetle görülen bir halettir; nöbet, yani birdenbire gelen ve birdenbire de geçen bir hal... Biz hekimler böyle birdenbire gelen hastalıklara nöbet deriz; öksürük nö-beti; ateş nöbeti, sıtma nöbeti, havae-nöbeti gibi... İşte bu katılma da böyle ani gelir, ve sonra birdenbire geçer; geldiği zamanki korku ne kadar müthiş ise geçtiği vakitki halimiz de o kadar memnun edicidir. Bu katılma nöbeti şöyle gelir:

Çocuğumuz 3 yaşındadır. Kalabalık bir ailenin biricik evladıdır; ister oğ-lan, ister kız olsun. Sıhhatli, neş'esi yerindedir. Hiç bir hastalığı yoktur. Vakit meselâ öğlendir, diyelim. Çocuk yemeğini yemiştir; ev halkı sofraya ba-sında çocuğu eğlendirmektedir; aileyi teşkil edenlerin her biri çocuğa ken-dini daha ziyade sevdirmek için elin-den geleni yapmaktadır; her istediği olan çocuk gündün güne işi azratmış ve istediklerini gitkçe artırmıştır; iş bu raddeye gelince çocuk ne «yapma», ne «olmaz..», ne «kaka..» ve ne de menfi hareketler tanır; onun için her şeye cevaz vardır; yapılmıyacak, olmıyacak hiç bir şey yoktur; bir kıtanın, bir memleketin nasıl varsa, o da evin bir diktatörü olmuştur; büyük diktatörler yanında küçükleri onların minyatürü. İşte öyle bir muhitte ve öyle bir anda kazara çocuğun herhangi bir isteği ya-pılmıyacak olursa işte o zaman kıya-met kopar; önce çocuk bağırmağa, ağ-lamağa başlar; bu ağlayış ve bağırış bir müddet sürdükten sonra çocukta birdenbire menfi safha görülür; mü-temadi ağlayışlar; bağırışların uzun sürmesi neticesi çocuğun nefesi bir-tenbire tutukur; eğer kucakta ise başı kucağındakinin omuzuna düşer; eğer ayakta ise yere düşer; ağzı kilitlenir; akciğerlere hava giremediği için siyah kan temizlenemez, yüzü morarır, al-nında ve boynunun üzerinde küçük ter-taneleri belirir; kollarını sarkıtır can-sız bir manzara gösterir ancak birkaç saniye süren bu halden sonra çocuk gene birdenbire derince içini çekerek kuvvetli bir nefes alır; akciğerlere te-miz hava girdiği için yüzünün rengi

tekrar pembeleşir ve çocuk kendine gelir.

Bu yukarıdanberi saydığımız alâmetler ancak birkaç saniye sürerse de, etrafındakiler - yani küçük dikta-törler - bu saniyelerin saat-lere zarfı kadar uzun yaşadıklarını sa-nırlar ve öyle de söylerler.

İşte bu hale «katılma» denir, çocu-ğun katılması halı..

Bu haddi zatında ehemmiyetsiz olsa ve hekim tarafından ebeveyn ne ka-dar da teskin edilse bile aile bir müd-det gene bu katılmanın fena tesiri al-tında kalır.

Çocuğun istediği şeylerin verilmeme-si ve ona menfi karâetlikler verilmesi neticesi husule gelen bu katılma hal-leri tekerrür ettükçe ailenin merakı ar-tar, şuraya buraya baş vurduktan ve şu veya bu tedavi (...) tarzını tatbik et-tikten sonra nihayet iş hekime dayan-ır.

Bu katılma tamamen terbiye mese-lesi olup, çocuğun her dediğini yap-mak gibi fena ibyadlar neticesidir; her istediği yapılan çocuk nihayet arzuları-nın hududsuz olduğunu sanır ve her şeyin mübah olduğu neticesine varır ve bundan sonra eğer bir gün her hangi bir isteğinin yapılmaması kar-sısında kalırsa bu hal onda ani ve menfi bir tesir yapar. Bizlerin büyük bir felâket karşısında kaldığımız za-man ki halimiz gibi. Böylece katılma hali meydana gelir.

O halde tedavide iki şeyi nazarı dik-kate almanız icab ediyor:

1 - Katılma nöbetini tedavi.
2 - Katılma sebebini tedavi.

Nöbet tedavisi, çocuğun yüzüne bir iki şamar vurmak, birkaç damla su serpmek, kollarını ve bacaklarını oy-natmak ve böylece çocuğun canlanarak tekrar nefes almasını temin iledir.

Nöbetin bu kadar kolay olan teda-visi karşısında nöbeti meydana geti-ren sebebinin tedavisi oldukça güçtür. Çünkü bu yapılması ailece oldukça güç tavsiyelerden ibarettir, burada çocu-ğun dediklerini yapmamak en başta gelen bir tedbirdir; bu tedbiri başa

[Devamı sayfa 4/2 de]

Söz arasında

Nevyorkta müthiş bir tıbbî hata...

500,000 zatürree hapının içi-ne yanlışlıkla tehlikeli uyku ilacı dolduruldu!...

Nevyorkta günün meselesi, ortaya çıkarılan müthiş bir tıbbî hatadır. Nevyorkun tanınmış bir eczacı tıbbiye fabrikasında ihzar edilmekte olan za-türreeye karşı 500,000 aded hapin içine yanlışlıkla çok tehlikeli bir uyku ilacı doldurulmuştur.

Fabrika bunun farkına sonradan varmıştır.

Sıhhiye müdürlüğüne müracaat edilmiş, bunun üzerine doktorlar cemiyeti radyolar ve gazetelerle bilimum doktorlar ve eczacılara mesaj gön-dermiş ve bunların toplattırılmasını istemiştir.

Bu arada bu haplardan istimal eden iki adam ölmüştür. Haplardan bir kis-mi Şikagoda ele geçmiş mütebakisi bir türlü bulunamamıştır. Şimdi araştı-rmalara devam edilmektedir.

Bir Amerikan gemicisi 4.500 lira değerinde 12 sovan yedi!..

Nevyorkun en mühim gemi müceh-hezlerinden Franklin Cowdpen çok büyük bir çiçek meraklısıdır. Sümbül sovanları koleksiyonu çok meşhurdur. Her sene Felemenkten bu sovanlardan getirir.

Franklin Cowdpen harbe rağmen bu sene ilkbaharda Felemenkten 12 sovan getirmiş ve bu sovanlar ona 4.500 li-raya malolmuştur.

Fakat adamcağız bir dalgınlık neti-cesi sovanları yazhanesindeki dolabın üzerine koymuş, nâdise de bu yüzden çıkmıştır. Bir gün gemicilerinden biri onu görmeye gelmiş, yazhanede bula-mayınca beklemeğe koyulmuştur. Öğle vakti gelmiş, gemici acıkmış, cebinde-ki ekmeği çıkarmış ve dolabın üzerin-de bulunan 12 sovanı birer birer ye-miştir.

Biraz sonra avdetinde Franklin Cowdpen işin farkına varmış fakat centilmenlik göstererek gemiciye hiç bir şey söylememiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Asıl korkulacak şey..

Evlenmesine on beş gün kalan bir genç kız şöyle diyor: «Nişanlanalı 2 ay oldu, bu müddet zarfında 4 defa kavga ettik, dört defa barıştık, şimdi düğün arifesinde evlilik hayatımızın nasıl geçeceğinden korku-yorum.»

Varid olmasına daha fazla ihtimal ve-riyorum. Sakın arada şiddetli bir kıs-kançlık mevcut olmasın? Bunu da falihayır sayarım.

Çocuğum, asıl korkulacak şey kıs-kançlık, kavga, ihlâf, anlaşmazlık değil, lâkaydılıktır. Bir erkek ne ya-parsan akdurmuyor mu, güldüğü yok mu, kızdığı yok mu, seni hep tek ku-lakla mı dinliyor, sana daima dalgın gözle mi bakıyor, az mı konuşuyor, ce-vab vermekte imsak mı ediyor? Ondan korkmalısın ve bilmelisin ki o erkek senin için ölmüştür. Belki kendi ümid-leri, kendi hayalleri için de ölmüştür. Ondan kork.

TEYZE

"Son Posta,,nın bulmacası: 12-(2)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 - Bir nevi helva (9).
- 2 - Göz rengi (3), Vapur odası (6).
- 3 - Rara «ay-nen» (4), Zulme-den (5).
- 4 - Yâdeder (4), İlgî (5).
- 5 - Vapur ku-mandanı (6).
- 6 - Kasabın sattığı (2), So-nuna «lak» ko-yunuz kurunun aksi olsun (2), Bizi yaşatan (3).
- 7 - Beyaz (2), Hücum (4).
- 8 - Dahi (2), Üye (3), Dahi (2).
- 9 - Tatlı ve acı değil (4), İle-ri kumandası (3).
- 10 - Helmeli pl-lâv (4), Rütbe (4).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

- 11 - Allah inancı (3), Zimbali kâ-ğüd destesi (5).
 - 12 - Şişmanca, toplu (5).
- Yukarıdan aşağı:
- 1 - Toptan değil (9), Dahi (2).
 - 2 - İlanlar (6), Yamalı (4).
 - 3 - Eskisi makbul içki (5), Talih (4).

- 4 - Geri kalan (5), Sicim (2).
- 5 - Beyaz (2), Sallandır (2).
- 6 - Nazlı (5), Üye (3), Edat (2).
- 7 - Yapmak (4), Bir meyva (6).
- 8 - Doğru söylemiyen (7), Şekerin aksi (3).
- 9 - Bir meyva (4), Yemin (3), So-kak (3).
- 10 - Fakat (3), Yunanlı (4).

Beyazıd kulesini nasıl kiraya vermiştik?

— 68 —

Balkan Harbindeyiz. Memlekette İttihad ve Terakki fermanferma.

(Tevfik Fikret) Rübabi Şakesteyi neşretmişti. Biz de (Cemal Nadir) le (Rübab) namile bir mecmua edebiye tesis ettik. O vakit Babiâli caddesinde (Milli Osmanlı kütüphanesi) namında küçük bir kütüphanem vardı. (Çocuk Yurdu) diye de bir çocuk gazetesi neşre başlamıştım. Muallim Ahmed Halid (Çocuk Dünyası), Semih Lütfi de (Çocuk Duygusu) namındaki gazeteleri çıkarıyorlardı. Birçok eserler de tabetmiştim. Fikretin (Rübabın cevabı), Fehmidin (Esber), Uşakzade Ekrem'in (Kenanın intikamı), Şehabeddin Süleymanın (Kadın parması), Kemalettin Şikrünün (Seyahatim), Vessaf Kadri'nin (Sımal ruizgârı), Ragıb Rifkinin (Sarlock Holmes), Süleyman Sudin'in (Paris fahişeleri), Süleyman Tevfik'in (Kontes Sarni), Avanzade Süleymanın (Müşahabati mahremane) sı bu meyanda idi. Mükemmel geçiniyordum.

★

Fakat şeytan insanı bırakır mı? Eski ve pek doğru bir söz vardır: (Söyle arkadaşım kimdir; söylüyeyim sana ne olduğunu?) derler.

İki günde bir (meddah Kâzım) kütüphaneye uğrayor, (tiyatro) dan bahsediyor, boyuna:

— Bir operet kumpanyası kuralım.. Burada böyle güneşin altında hayat geçer mi a birader? Buzlu biralar, dan söz kızlar; sabahlara kadar envai eğlenceler varken.. Gel de Babiâli caddesinde pinekle dur, diyordu.

Bu şeytan adam, gene bir gün koşa koşa geldi:

— Aman Mahmudcuğum, gene yaşadık! diye sevincinden oynamağa başladı.

— Ne oldu Kâzım; yoksa biz de seninle Balkan Harbine mi gidiyoruz?.. dedim.

— Hayır canım, dedi; bugün Ramazan kaçtı?

— Yirmi sekiz!

— Tamam.. Bayrama iki gün var. Cebinde ya on oş İran vardır; ya on sekiz değil mi? Afyon yutmuş Çinliler gibi şurada uyusup kalmışsın? Hani, vâdin, sözün: Anca beraber, kanca beraberlik ya?..

— Gene beraber değil miyiz? İşte bak: Karagözle Hacivad gibi oturduk, ne güzel konuşuyoruz.

— Ben faal adanım, daima ayak

tayım, daima zindeyim! Bir de beni kadınlar istemiyor; diyorsun. Böyle kendi kendini bairadei seniye tekatide sevkeden herifi kadınlar ne yapsın?.. Zıplamalı, oynamalı, sıçramalı, vurmalı, kırmalı!..

— Gidip hapishaneli umumide yatamalı, polis müdüriyetinde gecelemeli değil mi?..

— Elbette bütün harekâtı tabiiye, harekâtı beser müsbet - menfidir. (Menfi olmazsa (müsbet) de âtil kalır.. Cihanın ışığı sözlü! Bak iki gün sonra bayram, cebimizde para olsa; buzlu biralarla, üryan püryan kızlarla muhteşem bir hayat geçirecek..

— Ulan Kâzım, senin dilinin altında gene bir bakla var.. Öyle tarif ve tasvir ediyorsun ki insanın gözünün önüne neler neler geliyor.. En sonra bana şu dükkânı kapatacaksın.. Haydi: Meserret kiraathanesine gidelim de orada oturup konuşalım! Şu raftan anahtarı kiledi aliver; şu kepekleri de kapa.. Bakalım.. Hüda nasb ve miyesser ederse bayramentesi gelir kâr ve kışbimize başlarımız ve minallahu taala..

★

Meddah Kâzım; benim için (şeytanın tâ kendisi) idi. Zayıf noktalarımı bulur beni burnundan yakalar, felâketten felâkete yuvarlardı.. İçtiği ispirtonun zehirleyici bir madde olduğunu bile bile için sarhoşlar gibi peşinden ayrılamazdım. (Meserret) otelinde bana bakınız neler anlatı:

— Dün, valdeden kalan bakırları satmak için Beyazıd'daki Bakırcılara gittim.. İki şapkalının alk alk (Beyazıd kulesi) ne baktıklarını ve birbirlerine bir şeyler anlattıklarını gördüm.. Hemen kendime çeki düzen verdim. «Kâzım gözünü aç..» dedim, yanlarına yaklaştım.. Fransızca konuşmağa başladık. Kulenin üstüne demir potrellerle küçük bir köşk yapılsa bunun ayda binlerce lira varidat temin edeceğimi yana yakıla anlatıyorlardı.

«Evet dedim; fakat; sahibi aslızade bir adamdır amma; ne çare ki bu gibi teşebbüslere girişebdecek derecede parası yoktur. Baba yadigâmdır diye satmak da istemiyor..»; biri atıldı, «sa hibini siz tanırsınız mı?». Ben: «Nasıl tanımam. Merhum Receb Paşanın oğlu Mahmud Saim Bey.. Aziz dostumdur. Receb Paşadan çok para kaldı amma; har vurdu, harman savırdı. İndinde paranın sigara kâğıdı kadar kıymeti

yoktur. Şimdi resmî daireler müteahhiddir, yazhanesi var..»

Şapkalılar Rumen olmalı ki birbirlerine rumence bir şeyler söylediler. «Bon.. bon..» diyorlardı. Sonra bize Fransızca: «Acaba kira ile kuleyi vermez mi?» demezler mi? «Hay hay» dedim. Cuma günü Tepebaşında «Şanzelize» de buluşup sana geleceğiz.

— Nereye geleceksiniz? Kitabçı dükkânı mı?

— Hayır canım. Sen şimdi hemen bir yazhane tutacaksın. Kapiya büyük bir levha yaptıracağını. Levhanın üstüne Beyazıd kulesinin resmini yaptıracağını. Altına da Türkçe ve Fransızca olarak (Beyazıd kulesinin sahibi, müteahhid Receb Paşazade Mahmud Saim) diye yazdıracağını.

— Kapiya levhayı asacağız. Yarım saat sonra da polis müdüriyetine Beyazıd kulesine kaç merdivenle çıktığının hesabını vermeğe gideceğiz değil mi?

— Şu Yahudi gibi korkaklığın olmasa vallahi eşin, emsalın yok. Ne çare ki: Bu korkaklık ilâhine işlemiş. Sekiz defa arkana bakmadan üç adım atamıyorsun.

— İstanbulda yürüyecek yer bırakmadık da onun için.. Sabahlewin evden çıkarken erkânharb gibi harita yapıp öyle çıkıyorum..

— Düşün Mahmudcuğum bir kere! Arife günü mösyölerden paraları alacağız. Üç dansöz sana; üç dansöz bana.. Doğru Büyükkada Spândidpalas.. Mükemmel bir saz..

— Üç gün sonra da hapishanede mükemmel bir orkestra??

— Adam sen de.. Beygirin ölümlü arpadan olsun. Doksan sene yaşyacağımıza yirmi sene yaşyalım da zevkli safa içinde yaşyalım. O dansözlerin fıkır fıkır vals oynayışları, deniz hamamında denize atlayışları; şöyle soyunup döktülüşleri; ellerile buzlu biralar ikram edişleri; gözümün önüne gelince vallahi Mahmudcuğum mestolu yorum.

— Senin bu tarifine ben büsbütün sermestoldum.. Kitabçılıktan vazgeçtim. Dört günlük ömür için sekiz günlük kaygı neye?.. Ben yarım sabah dükkânı sataram. Akşamüstü de Kürkçü hanında bir oda tutarım. Levhayı yaptırırım amma; yalnız mösyölerin gelecekleri zaman asarım.

— Hah söyle.. Gördün mü Mahmudcuğum.. Bayram harçlığı: Bin lira sana, bin lira bana.. Ben her vakit söylerim: Biz biröirimizin lâzımı gayri müfarkıyız?..

★

Fena bir arkadaşla bir istikbal nasıl yıkılır? Kitabhaneyi sattık, ne kitab kaldı; ne de oir kâğıd parçası.. Yazıhaneyi açtık.. Mukarrer gün geldi, kapiya mahud levhayı asık. Yarım saat sonra da mösyöler'e beraber meddah Kâzım geldi.

Biri uzun boylu sarışın, diğeri kısa

boylu şımanca olan bu iki zatla (bir seneliği bervechi peşin verilmek ve ayda iki yüz lira kira vermek) suretile uyuştuk.

İkisi de Türkçe bilmiyorlar. Kâzım terömanlık yapıyordu. Birer kahve ikram etti. Konturatlar yapıldı. Paraları saydılar. Sekiz on tane büyük anahtarı kendilerine teslim ettim. Yarın alessabah Kâzım kendilerini kulede bekleyecek, bu anahtarların aid olduğu kapıları birer birer gösterecekti. İki az şekerli kahveyi iki bin dört yüz liraya içerek:

— Adıyo!!

Deyip çıkıp gittiler.

Bize aid kısm malûm: Birkaç dansöz kız alarak mübarek bayramı ağız tadile tatlı tatlı geçirmek için doğru Büyükkadaya, papaz uçumağa..

Ya onlara aid kısım?..

Rodolofla Moris, ayda bin lira getirecek böyle bir irad kiraladıklarından dolayı sevinçle ertesi sabah iki araba da (potrel) alıp Beyazıd kulesine dayanmışlar. Söz de teröman olarak yanlarına demirei dükkânından bir de Ermeni almışlar..

Ermeni yolda:

— Ahbar.. demiş.. Beyazıd kulesi fikrimces miri malıdır. Öyle kiraya miraya verilecek şey olmasa gerektir amma, dur bakalım.. Bu iş tabanından ne capan oğlu çıkacak.. Şimdi (hıp) diye belli olur.

Demirlerin kulenin önüne boşaltma gümbüşü üzerine orada bekleyen nöbetçi aşağı inmiş:

— Ulan, buraya ne demirler iyiyip duruyorsunuz? Burası Keşiş dağı mı? Kaldırım bunları bursan.

— Ahbar; senin anlıyacağın, bu mösyöler burayı kiralamışlar. Seneliğini peşin verip almışlar..

— Neyi almışlar?..

— Kuleyi!..

— Kuleyi mi? Ulan Atpazarından eşek mi alıyorsunuz? Burası işkerebeci dükkânı mı ki kiralyorsunuz?

— Derdimizi kime anlatacağız?..

— Vallahi kapının arkasındaki mese sopasını ahr üçünüzü birden zıbartırım..

— Senin onbaşın yok mu ahoar?..

— Onbaşı da ben, yüzbaşı da ben, kaymakam da ben; paşa da ben.. Anladın mı. Nöbetçi demek hepsi demektir.. Gözüm kararmağa başladı. Bana lâf iltireceksiniz. (Uzaktaki diğer bir nefere seslenerek), ulan Mehmed! Oradan sopaları al gel. Bu heriflerin kolu budu kırılmayınca buradan gidecekleri yok.

Ermeni; iki sopa ile Mehmedin gelmekte olduğunu görünce adamakıllı dayak yiyeceklerini anlamış. Şapkalılara bir şeyler söylemiş. demirleri de orada bırakmışlar.. Receb Paşazadeyi bulmak üzere Kürkçü hanının yolunu tutmuşlar..

(Arkası var)

Mahmud Saim Altındağ

— 53 —

İKİNCİ KISIM

- A -

Genel direktör ve Selma..

Beynelmül inşaat şirketinin ye-niden memur almak için açtığı müsabaka imtihanındayız.

İmtihana 80 i müteceviz talib girmiştir. Ekseryeti genç kızlar, genç kadınlar teşkil ediyor.

Umumiyetle, her yerde olduğu gibi, burada da daha evvel taliblerin resimleri istenilmiş, genel direktör beyefendi tarafından hepsi, bitabi yalnız kızlar ve kadınlarınki, titiz bir tetkikten geçirilmiştir. Genel direktör, imtihandan evvel kazanması, da-

ha doğrusu kazandırılması matlûb şahısları seçmişti bue.. bütün eli yüzü düzgün, yaşı genç, kız ve kadınların yanına kıymızı kalemle bir zarb işareti konulmuştu. Zaten, birçok yerlerde müsabaka imtihanları alelusul yapılır. Türlü sebeplerle tercih edilecekler evvelden tayin edilmiştir. Eh, biz de biliyoruz ki, genel direktörün kadınlara karşı müthiş bir zaafı vardır. O, kadın memurlarının, yalnız müessesenin değil, kendi işine yaramasını da ister. Hoş, bu dünyanın her bucağında böyledir ya...

Müsabaka imtihanına giren ve evrakının üstüne kırmızı kalemle işaret konanlardan birisini tanıyoruz: Selma..

Selma, ne münasebetle bu imtihana girmektedir?

O, başından geçen korkunç sergüzeştin tesirinden henüz kurtulmuş değildi. Pek tabii olarak bu maceranın tahribkâr tesirleri devam ediyordu. Asabı bozuktu, bedbin ve bitkindi. Ona içinde bulunduğu karanlıkta göz kırpan hiç bir ümid ışığı yoktu. Günler, haftalar, aylar böyle geçecek, böyle geçen senelerle ömrü düğümlenecekti.

Sabahtan akşama kadar evde sınıktan patlıyordu. Yalnız, işsiz, hareketsiz kalmca büsbütün sinir bastırıyor, asabi bulhanlar geçiyordu.

Bir mesguliyet bulmak, çalışmaya oyalanmak lâzımdı. Çalışmaya karar verdi. Annesi evvelâ bu karara itiraz edecek oldu ise de, kızına faydalı olur ümidile mümanecati uzun sürmedi. Sedada, emrivaki yapmaya karar verdiler. Selma teşebbüse Gazetede, ilki neticelenmiyen, matlûba muvafık talipler zahur ettiği için. İmtihanın tekrar edildiğini okudu; müracaat etti. Bütün kadın taliplere olduğu gibi, ona da müsakalat çıkarmadılar. Bâkısın layıkla gösterildi. Erkeklerin kâğıtları, pulların arası biraz açık olmuş diye geri çevrilirken, onun süratle tekemmül etti.

Şimdi imtihan salonundayız.

Sualler verilmiştir. Mî biriki başları önlerinde harıl harıl yazıyorlar. Selma, aşağı yukarı bütün sualere iyi, kötü cevap yazmış, fakat faz mesalesinde bakılmış kalmış. Her ne kadar imtihana girmeden önce senelerce evvel kapadığı kitablarına bir göz atmışsa da, riyaziye yıldızı barışık olmadığından genel kuduklarını pek hazmedememiş. Bu faiz meselesile karşılaşınca şaşırması. Başları elleri arasında mütemediyey düşünüyordu.

Tam bu sırada da, imtihan salonunun kapısı açılmış, içeri şımanca çıplak kafalı, azametli bir adam girmişti.

İmtihan komisyonu azaları deniz önlerini iliklyerek koşmuşlar, müsabakalar, birer ikişer ayağa kalkmışlardı. Fısıltılar doğaşıyordu:

— Genel direktör!..

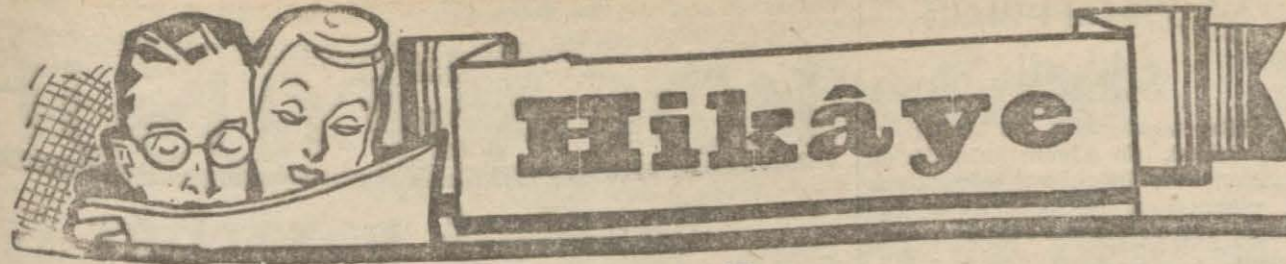
Bu telâştan istifade, birçokları birilerine bilmedikleri yerleri sorular fırsatını bulmuşlardı.

Genel direktör, elleri arkasından ağır ağır masaların arasında dolanmaya başlamıştı. Talipleri dikkatle dikkatli tetkik ediyordu. Bir iki genelde ve Selmada nazarları bir mütadet tevakkuf etti. Selman'ı yaklaştırmıştı. İçinden:

— Bu parça fena değil!

Dedi.

(Arkası var)

ŞAİR

Yazan: Maksim Gorkiy

Çeviren: Hasan Âli Ediz

Dünkü kısmın hülâsası

Genç kız, yemek odasına girdiği zaman, sofrada bir tabağın fazla olduğunu görerek hayret etmişti. Annesine soruyor, annesi bir sürpriz yapmak hevesindedir. Fakat dayanılmaz olarak söylüyor ki, o gün yemeğe şair Krımskiy davetlidir. Genç kız, onun şiirlerini okumuştur. Hayalen o ne aşkıdır. Sevincinden çıldırıyor, çıkmayan şiirlerini dinliyeceğini, arkadaşlarına anlatacağını düşünerek zıplamağa başlıyor, fakat, gelen misafiri hayalinde yaşadığı adam değildir.

(Hikâye devam ediyor)

O, daha bazı şeyler söylemek istedi; fakat ihtiyarların yaptığı üzere, sadece dudaklarını emmekle iktifa ederek, kendini bir sandalyeye bıraktı. Sonra Şuranın babasına dönerek:

— Senin burası ne kadar sakın, dedi.

Şura başını eğerek tabağına bakmağa ve onun cilalı sathında şairin hayalini canlandırmağa çalıştı: Onun gri pantolonu, ustura ile tıraş edilmiş başı, seyrek kırmızı bıyıkları hoşuna gitmemişti. Bütün bunlar ne kadar da şairane idi.

Sonra, onun şu dudaklarını emmek adeti, tıraş... Adeta renksiz denecek kadar çok parlak gözleri, bu gözlerin altındaki sarkık etler... Geniş ve kırışık alnı... O, tipkisi tipkisine, postahanedeki bir memura benzeyordu. Dışarıdan bakıldığı zaman onda şairane denilebilecek en ufak bir şey bile yoktu. Ya elleri ne biçimdi? Şura göz ucu ile ellerine baktı. Bunlar, küt ve kalın parmaklı, etli ellerdi. Şairin parmaklarından bir tanesinde markalı bir de yüzük vardı.

Şura, fena halde şakıldığını hissederek içini çekti.

— Demek siz benim şiirlerimi okuyorsunuz?..

Şair, bunu ona söylemişti. Genç kız, kızarak başını salladı.

— Peki, şu halde şimdi size sorabilirim: Şiirlerimi beğeniyor musunuz? Şuranın annesi:

— Beğeniyor da lâf mı, onlar bu rada sizin şiirleriniz için çıldırıyorlar..

— Doğrusu koltuklarını kabardı! Şura, annesinin sözlerine süratle tiraz ederek:

— Hiç de doğru değil, dedi.

Fakat, onun bu itirazı, şairin sözlerinden sonra olmuştu. Kızcağız bu halden fena halde mahcub oldu. Bu biraz tuhaf ve budalaca kaçmıştı. Halbuki annesile babası, teyzes. ve o, buna gülmüşlerdi. Hatta o, her nedense kaşlarını bile yukarı kaldırmış, yüzü gülünç bir hal almıştı. Niçin kaşlarını kaldırmıştı? O da diğerleriyle beraber niçin gülmüşü? O bir şairdi; hassas ve nazik olmak mecburiyetinde idi.

Genç bir kızın yanağındaki hicab kırtarı, diğerlerine olduğu gibi ona da gülünç görünebilir mi idi? Yoksa o da diğerlerinden farksız mı idi? Her halde o, annesile babasına karşı kabak yapmamış olmak için, mahsus böyle hareket etmiş. Birazdan kendi hakiki şahsiyetini takınacağı muhakkaktı...

— Siz Şura, kaçınıcı sınıftasınız?..

— Altıncı.

Sanki bunu bilmesine ne lüzum vardı? Sonra, kendisine ne diye «Şura» olarak hitab ediyordu?

— Öğretmenlerinizden en çok hangisini seviyorsunuz? Her halde resim öğretmenini değil mi?..

— Ede...

İnsanın kulaklarını sağır eden bir kahkaha koptu:

— Yaa... Demek edebiyat öğretmeni mi?

Şura, etlerinin parça parça doğran-
dığını, cimdiklendiğini, vücuduna bin-
lerce iğne batırıldığını zannetti. Masa-
lerce iğne batırıldığı yerlere kaçmak iste-
di, buz gibi oldu; göz yaşlarını zapte-
demiyeceğinden korktu. Nasıl olmuştu
da açkça fikrini söyleyivermişti? Vü-
cudunu kaplıyan infal ile titriyerek,
öfkeli ve sinirli bir ateşle tutuşan göz-
lemler şairin yüzüne baktı. Söyliyeceği
şeylerin hepsini söylemek için kuvveti
kâfi gelmeyeceğinden korkarak, ve ma-
sanın altında parmaklarını kırarak, acele
acele söze başladı:

— Bu size gülünç mü göründü?.. Fakat bu hiç de gülünç bir şey değil!.. Edebiyat öğretmeniniz, bütün diğer öğretmenlerimizin hepsinden iyidir. Biz hepimiz onu çok severiz.. O, çok güzel söz söylemesini biliyor... Hem bize... Muhtelif kitaplar okuyor... Edebiyat âlemindeki yeniliklerden bize bahsediyor.. Hem umumiyetle... O çok iyi bir adamdır.. Gerek biz sınıftamızda, gerek yedinci sınıfta, bunu kime isterseniz sorunuz!.. Gülmeğe ne lüzum var?.. Tabii, ben..

Babası:

— Şura, diye seslendi, ne oluyorsun? Krımskiy, nezaketle:

— Küçük hanımı darıttık, dedi, afınız rica ederim.

Onun af talebini işitmek Şuranın sinirine dokunmuştu. Kıza öyle geliyordu ki, bu af talebi hiç de samimi değildi; ve kızın, onun sözlerine karşı gösterdiği alâkanın derecesini bilmemek de, şairi zerre kadar alâkadar etmemektedir. Hem, umumiyetle Şura, kendisini burada lüzumsuz ve yabancı hissetti... Kendisine acıdı ve yüreğinde sessiz ve kemirici bir kederin tedricen nasıl arttığını takip ederek, yemeğin sonuna kadar adeta bir sis içinde imiş gibi oturdu.

Şura, yemekten sonra kendi odasının penceresinde oturarak ve yeni bir şeymiş gibi bahçede, penceresinin altındaki sevgili leyilâk ağacını ısrarla süzerek:

— «Bakın meğer o nasıl bir şairmiş! Herkes gibi bir insan!»

Düşüncelerini zihninden geçiriyor -
du.

— «Herkes gibi bir insan... Fakat... Su halde babam niçin şiir yazmıyor? Onun bu şairden nesi eksik?..»

Genç kız, şairin yürek oksayıcı ve düşündürücü beyitlerini; ince bir hü-
zünle dolu olan kafiyeli cümlelerini hatırladı. Yemek esnasında o bunlardan bir kelime ile olsun, hiç bhaset-
miş miydi. Her halde, anlaşılın, o bunları yazmağı bir aşkkanlık haline getirmiş olacaktı. Nitekim Sonya Sağı-
kovanın da sigara kâğıdından yaptığı o harikulâde çiçekler, aynı bir alış-
kanlığın mahsulü değiller mi idi? Her-

kes ona gıpta ederken, o, güler ve bu gıptaya hayret ederdi: Çünkü, onca, bu iş o kadar basit bir şeydi ki!..

Birdenbire bahçeden sesler duyuldu: Bu, babası ile Krımskiy idi. Şayed bunlar leyilâk ağacının arkasındaki kanapeye otururlarsa, Şura, kelimesine varncıya kadar ne konuştuklarını iştebilecekti.

Şura, büyük bir merakla boynunu uzatarak onların nereye gittiklerine baktı.

Babası soruyordu:

— Nasıl, son «seçme yazılar» ın satılıyor mu bari?..

— Eh, fena değil. İkinci tabını yapmağı düşünüyorum. Maamafih, bunu daha ziyade merak saikasıyla satın almaktadırlar. Kıtib intişar eder etmez, şu... Bizim kısır münekkidler, ona «dekadanlı» damgasını vurdular. Halk, kendisinden pek çok bahsedilen, fakat kimsenin vaznı bir şey söylemeğe müteaddir olamadığı şu dekadanlığın ne olduğunu öğrenmek merakına düştü. Tabii, bu işde kazançlı çıkan ben oluyorum.. Dekadanlık hakkındaki meraklarını izale için kitabı satın alıyorlar..

Krımskiy'nin sesi hazin ve müstezhi idi; sözlerinde kurgun bir eda vardı; bu kurgun eda, onları pencere -
den dinlemekte olan genç kızın küçük kalbinde kendine benzer bir akis buldu.

Babası:

— Evet, dedi, münekkidler, muharirilere karşı çok sert davranıyorlar.

— Bunların nepsisi de, vatandaşlara aid intikam ve hakaret hislerinin terennüm edilmesini istiyorlar. Boş bir düşünce... Hayatta vatandaş falân yoktur; budala ve mecnun, veya eziyet görmüş ve hiç bir şeyden memnun olmayan insanlar vardır. Bunun alt ta-

rafı Münekkod efendiler bu hazin vaziyetten bihaberdirler. Onların hayatla değil, kitaplara; yeni cereyanlarla değil eski itiyadlarla alâkaları var. Gençlik.. Biri, reddedil-

miyecek bir şekilde, bugünkü gençlerin ihtiyar olarak doğduklarını söylemiş -
ti. Bunların şiirle ve ruhu temsiliyecek olan herhangi diğer bir şeyle en ufak bir alâkaları bile yok. Fakat canım, şu can sıkıcı mevzuu bir yana bırakalım... Kızın ne kadar güzel!..

— Şair!.. Bunu farkettin mi?..

Utanan ve sevinçli bir heyecandan kıpkırmızı kesilen Şura:

— Sevgili!

Diye mırıldandı. Genç kız şairin sözlerinden, onun anlaşılmağı ve bundan ötürü de şikâyetçi bulunduğu neticesini çıkardı. O şimdi gene, kızın gözünde bir şair oluvermişti. Ya sonra bu beklenilmedik iltifat...

Babası şaire sordu:

— Merakımı mazur gör, hatırıma gelmişken...

— Karımı mı soruyorsun? Doğrusunu istersen kardeş, onun nerede ol-

duğunu bilmiyorum. İki yıl önce, onun Kafkasyada bir yerde, öğretmenlik ettiğini işitmiştim... Oof!.. Dehşete kapılmadan onu hatırlayamam... Öyle kadınlar vardır ki, ismetlerle, dimağlarının saflığı ile, en ince mesametine kadar bana dehşet, samimi bir dehşet telkin ederler. Karım, bilhassa bu cins kadınlara dahildir. Onun kalbini - her ne pahasına olursa olsun ızdırab çekmek isteyen hıristiyan bir kadının kalbini - incittim zamanki kadar kendime hiç bir zaman acımadım. Can sıkıcı bir varlık. Nasıl çay yakında hazır olacak mı?

— Şimdi olur... Maamafih sen benim anlamak istediğim mevzuu cevap vermedin.. Benim sormak istediğim nokta, senin şimdiki yaşayış tarzındır.. Yalnız mısın, yoksa birisiyle mi yaşıyorsun?..

— Mayıstanberi yalıtımı. Kısmen bir melek ile yaşıyordum. Meraklı bir hikâyedir bu, dostum!.. Bu, istidadının prestijlilerinden, ateşi ve oldukça tahsilli bir kız.. Maamafih bu vaziyet, onun klâsik bir budala gibi hareket etmesine mâni olmadı.. Tamamen tesadüfî olarak tanıştık.. Veyahud, lâkâk, bu hususta benim tarafımdan her hangi bir teşebbüs vaki olmamıştı. Ben biraz sarhoştum. Vak'a, bir kır ziyafetinde cereyan etti. Onun, evime nasıl geldiğini hiç hatırlamıyorum.. Ancak sabahleyin gözümü açtığımda z-

man evi odamıma gördüm. Kendimi tebrik ettim, giyindim ve bundan sonra ne olacağını beklemeğe başladım.

Şuranın babası kahkahalarla gülmüyordu. Bu kahkahaların ahengi, genç kıza, içinde bir şeyler tutuşturuyormuş hissinin verdi. Bualar kendisine büyük bir ızdırab veriyordu.

Babası alâka ile:

— Ah, şeytan, diye söylendi. Sonra?..

— Sonra, kız uyardı. Bunu göz yaşları takip etti. Milyonlarca öpücük ve bir o kadar yemin... Bir hafta çığnlar gibi yaşadık, ben iyice yorulduğum.

— Ya kızın anası, babası?..

— İşimiz gızi tuttu. Sonra, hayat tabii mecrasını takibe başladı. Daha sonra, ne sebeble işte, neler oldu! İlk önce o, benim 65 ruble vererek satın aldığı robdöşambriyumu, ince zarif, ruhu oksiyen şiirlerime yaraşmadığını isbat etmeğe koyuldu. Ben itiraz ettim, o ağıladı. Rezalet!.. Velhasıl onun tasavvuratına göre bir şair o kadar semavi bir mahlûktur ki, evinde, fiziolojik kanunların bir icabı olarak, bazan bizzat şairin de ziyaret etmeğe mecbur olduğu yerler bile bulunmaz mahdır. Kadın dimağlarını altüst eden ne aptalca bir terbiye!.. Münakaşalar, göz yaşları, ayılıp bayılmalar, anaya, babaya haber verme tehditleri... Her noktada müsaadekarlık talepleri başladı. Ben kaçtım, ve kendisine yazdığım mensur birkaç satıra, bir şairin her şeyden önce hürriyete ihtiyacı olduğunu bildirdim.

Şuranın babası yavaşça sordu:

— E, sonra?..

— Şimdi ona her ay yirmi beş ruble göndermekteyim.

Şura üşüdüğünü hissetti; vücudunun her yanı asabi bir ızdırab ile titriyerek kocaman açılmış gözleriyle bahçeye bakmakta devam etti.

— Tevekkeli değil, son zamanlarda senin nikbinliğinin yüksek sesler çaka rıyordu..

— Sen «Alaca bulaca bir kalabalığım hatıra, gece karanlığında, önümde uzanıp gidiyor!» Şiirini okumuş mu idin?..

— Ne olacak?..

— Orada bütün intibalarım, o aptalca vak'anın bütün teferrüatı tasvir edilmiştir.

Şuranın babası içini çekerek:

— Güzel tasvir etmişsin, dedi. Umumiyetle, sen kardeş!.. Tasvir etmekte emsalsiz bir üstadım!..

— Adam sende... Maamafih sen hakikaten benim yazılarımı okuyor mu sun?..

— Hem de severek. Riyasızca diye bilirim ki, senin şiirlerin fevkalâde... Teşekkür ederim! Bu şekilde bir alâkaya lâyık olduğumu bilmekle beraber, itiraf ederim ki böyle medihleri sık sık işitmek fırsatına nail olamıyorum.

— Muhakkak, kardeş!.. Çay içmeğe gidelim!..

— Bugünün yazıcılarına, kimin nasıl yazdığına bir dikkat et bakalım!.. Bunlar şair değil, kefin soyucular. Dilin namusuna tecavüz ediyorlar.. Halbuki ben bu hazneye lâyık olduğum kıymeti veriyorum ve... Şura, içsinin bahçede nasıl yana yarı yürüdüklüğünü, babasının, şairi nasıl belinden kucakladığını görüyordu. İşte artık sesleri belli belirsiz gelmeğe başladı ve... hepten işitilmez oldu.

Şura, adeta sırtında çok ağır bir şey varmış ve kanıdanması çok güçmüş gibi, yavaş yavaş sandalyesinden doğruldu.

Annesinin sesi kulağına geldi:

— Şura, haydi çaya gel!

Şura kalktı ve yürüdü. Aynanın yanından geçerken, yüzünün, adeta bir şeyden korkmuş, uzadığını, sapsarı kesilmiş olduğunu farkettil. Gözleri o kadar dumanlı idi ki, yemek odasına girdiği zaman, bütün tanıdık çehreler ona, şekilsiz bürer beyaz leke gibi görünüyorlardı.

Kulağına şairin sesi geldi:

— Umarım ki artık küçük hanımın dargınlığı geçmiştir?..

Genç kız, şairin ustura ile tıraş edilmiş mücellâ başına bakarak susuyor ve henüz kendisini tanımadan şiirini okuduğu zamanlar bu adamı nasıl tahayyül ettiğini hatırlamağa çalışıyordu.

Babası:

— Şura, diye çıkıştı, neye susuyorsun?.. Pek nazikâne bir hareket doğrusu!..

KOCA YUSUF

Seyahat pazarlığı

— Yok, bildiğin gibi değil... Çok güzel yerler orası... Sonra; insanları fevkalâde naziktir. Misafirperverdirler... Sen, paraya bak pehlivan.

— Abe! Dolu burada bu kızanlar. Görmez misin Bulgar keferelerini?..

— Amma yaptın pehlivan... Bu, Bulgar çobanlarına benzer mi hiç Avrupa ve Amerikalılar?..

Yusuf; apaçık konuşuyordu. Karşındakinin huristiyan olup olmadığını hiç mülahaza etmiyordu. Kalbile kafası birdi.

Piyerin Amerikada aklına gelen bahşına gelmişti. İş sarpa sarmıştı. Yusufu kandırıp Avrupaya götürmek gücündü. Öyle, torba ve çuval dolusu altınla kanacak gibi değildi.

Acaba; Yusufu nasıl kandırmalı idi. Herhalde bunun da bir yolu vardı.

Biraz hoşbeşten sonra; Yusuf Piyere sordu:

— Oralarda pehlivan var mı?.. Bak; bura keferelerinden de bazan pehlivan kızanlar çıkar... Demuz gibi irileri olur. Fakat; bize nöbet kalmaz, bizim kızanlar bunları meydan yerinde büküp dururlar...

Piyer; kendisini toplamıştı. Demek; Türkün izzetinefsine dozunmak lâzımdı. Para pul para etmezdi. Ne olur, ne olmaz ortaya bir yalan kıvrımalı idi. Aklına geleni ortaya attı:

— Böyle deme pehlivan... Avrupada, Amerikada öyle pehlivanlar vardır ki; Siz onları öyle kolay, kolay yenemezsiniz!.. Onlar, buradaki Bulgar çobanlarına benzemez.

Bu sözler üzerine Yusufun olduğu yerden doğrulup, göğsüne gererek, bıyıklarını iri elleri içine alarak bükmeğe başladığını gördü.

Yusuf; bir keferenin Avrupalı kefereleri methetmesine, hattâ; kendisinin bile onları yenemeyeceğini cüretle söylemesine içerlemişti. Tanrı misafiri olmamış olsaydı, Piyeri kolundan tutup kapı dışarı edecekti.

Piyer; Yusufun içerlediğini anladı. Demek karşındakinin izzetinefsi noktasını bulmuştu.

Yusufun bir an sükütundan istifade ederek sözlerini uzattı ve:

— Pehlivan, dediğin doğrudur. Siz Avrupa pehlivanlarını öyle kolay kolay yenemezsiniz... Orada öyle kahraman ve cesur pehlivanlar var ki; değme babıgâit mağlûb edemez onları..

Yusuf; köpürmüştü. Hırsından titremeğe başlamıştı. Hiç kefereden pehlivan ve kahraman çıkar mı idi? Ve sa bile bir Türkü yenebilir mi idi? Dâkları tırtıyarak cevap verdi:

— Yanılıyorsun be!.. Bizim kızanlarımızın elini tutamaz onlar be?..

— Onlar, güreşi iyi biliyorlar... — Peki; getir o, keferecazlardan risini, sürtelim onun buruncazın Şumununun kaldırılmalarına!

Mösyö Piyer, işi kızıştırıyordu. Aralık Yusufun anası dışarıdan lendi:

— Yusuf!

Yusuf; dışarı çıktı. Anası misafir kahve pişirmişti. Öğle üzeri olduğu için de yemek hazırlıyordu. Kahve oğluna verirken sordu:

— Bu kefereler kim be! Bulgar mı?

— Yok, Avrupadan gelmiş.. Beni bükürmek istiyormuş!

— Ne yapacakmış seni Avrupada bükürmek istiyormuş!..

Yusufun anası açığız zeki bir kadındı. Eski kadınlardan ve kulâğlılıklardan olduğu için oğlunun bu lerine derhal şöyle muftabele etti:

— Para var mı?

— Torbalarla altından bahsediyorur!

— Nerefiymiş bu?

— Amerikalı imiş...

— Para çoktur bunlarda kızanlar!.. (Arkası var!)

HİKÂYE

(Baştarafı sayfa 4/1 de)

Şura sandalyesinden fırlıyarak:

— Ne istiyorsunuz, diye haykırarak Beni rahat bırakmaz, rıyakârlar... Hıçkırarak yemek odasından dışarı fırlıyan Şura, büyük bir öfke nöbetinde içinde bir defa daha:

— Hilekârlar! diye haykırdı.

Masa başındaki dört kişi, birbirlerine ne hayretle bakarak birkaç saniye sessizce durdular. Sonra, annesile teyzeleri dışarı çıktılar.

Babası saire dönerek:

— Sakın konuşmamızı dinlemiş olmasın? dedi.

Şair, sandalyesinde kıpırdanarak kalkması ile haykırdı:

— Hay Allah belâsını versin!

Şuranın annesi içeri girdi. Kendisine çevrilen istifhamkâr bakışlara vaben hayretle omuzlarını kaldırdı.

— Ağlıyor... dedi.

Hasan Âli Edis

Çocuklarımızın sıhhati

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir]

çıkarmak için alenin kalabalık olmaması, evde büyüklerin bulunmaması, yabancıların işe karışmaması gibi tabii güç bir takım ahval karşısında kalmır.

Çocuk nasıl yetiştirilirse öyle gider; kâprisleri çok bir çocuk fena terbiye edilmiş bir çocuk demektir; birçok fena âdetler meydanında bu katılma nâlinin de görülmesi variddir; bundan dolayı çocukları baştan itibaren fena âdetlere alıştırmayacak surette terbiye etmek gereklidir.

Adapazarı sulh hukuk hâkimliğinden:

Yirmi sekiz lira madeni altın para mukabilinde Adapazarının Semerciler mahallesinde kâin şarkan tarikam; garben ve şimalen Raif çavuş; cenuben İbrahim bahçıvanı ile mahdud bulunan arsa üzerinde bir bab hane ve müştemilâti ile birlikte haricen satın alınarak bedeline mahsuben yirmi lirayı terkiye etmiş ise de gayri menkulün ferâğını vermemiş olduğundan meblâği mezkûrum 20 lira madeni altın paranın tutarı olan 200 liranın tahsiline karar verilmesi dilekçesiyle Adapazarının Kuyudibi mahallesi Karaağaç caddesinde polis Celâl hanesinde mukim Ali kızı Ayşe Erdoğanın müddeialehy Semerciler mahallesinde Gaz hane caddesinde İbrahim oğlu Abdürrahman hakkında yapılmakta olan duruşmada; müddeialehyın ikametgâhi meçhul kalmış olduğundan tebligatın ilânen yapılmış olduğu halde mahkemenin muayyen bulunduğu 8/8/941 tarihinde mahkemeye icabet etmediğinden hakkında gıyab kararı verilmiş olup mahkemenin muallâk bulunduğu 9/9/941 Salı günü saat 10 da Adapazarı sulh hukuk mahkemesine gelmediği takdirde hakkı sakit olacağı ilân olunur. (No. 316)

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Mahkemesinden: Fehmi Ahsen Önerin mahkememizde Fatâh Saraçhane başında Nefer sokağında No. 14 evde ötüran Salim ve Kadriyeye karşı 41/1566 No. lu Dosya ile açılmış olduğu alacak davasından dolayı yapılan ilânen tebligat üzerine müddeialehyler kanuni davete icabet etmediklerinden haklarında gıyab kararı verilmiş olduğundan yevmi mahkeme olan 8/9/941 saat 10 tarihinde mahkemedi ispatı vücut eyteledikleri takdirde müddeinin bîraz eylemiş olduğu ilâm münderecatına ve dava arzularına nazaran davaya sabit nazari ile bakılacağı tebligat makamına ilân olmak üzere ilân olunur.

Memleket Haberleri

Trakya'da ipekböcekçiliği süratle inkişaf ediyor

Edirne (Hususî) — İpek böcekçiliği haline konulunca senevi 300,000 Trakya'da çok eskidenberi yapılmakta. Bir zamanlar Avrupada vesair ülkelerde de Edirne kozası diye nam kazanmış iyi vasıfta ve büyük miktarda kozacılık vardı. Sonra mütevali harbler ve salgın hastalıklarla miktarı çok azalan böcekçilik hükümetin yerinde karar ve tedbirleri ile cümhuriyetten sonra gene inkişaf yolunu tutmuş bulunmaktadır.

Bugün Trakyanın koza istihali vasatı 150,000 kiloyu bulmaktadır. Fakat bugünkü vaziyet kâfi görülmemektedir.

Edirne böcekçilik istasyonunun yaptığı tetkiklerden sonra Trakyanın arazi, iklim, ictimal, ve iktisadi vaziyetleri itibarile kozacılığa fevkalâde müsaide olduğu ve alınabilecek yeni tedbirlerle bu miktarı birkaç senede birkaç misline çıkmasının mümkün olacağı anlaşılmıştır.

İpek gibi malın olsun diye halk ve tüccarlar arasında bir söz vardır. Bu da ipeğin ve kozanın değerini anlatır. Trakyamızda bir kat daha inkişaf edeceği anlaşılan bu kıymetli ziraat mahsulümüzün müstahsil köylüye, bilhassa harman zamanından evvel eline para geçmesi yüzünden büyük yardımı dokunmaktadır. Bu seneki fiatlar Trakya'da fevkalâde müsaide gitmiş ve müstahsil bundan çok memnun kalmıştır.

Edirne Böcekçilik İstasyonunun her sene meccanen dağıttığı 1000 kuru böcek tohumu da fakir müstahsil tarafından sevinçle kapışılmaktadır.

Geçenlerde Trakyamızda bir tetkik yapmış olan Ziraat Vekili Muhlis Erkmen Edirne'de İpekböcekçilik İstasyonu ile yakından alakadar olarak Trakya böcekçiliği ile meşgul olmuş ve bu arada istasyon müdürünün verdiği izahatı ve yapılmak istenilen işleri dinlemiş, böcekçiliğin inkişafı için alınması lâzım gelen tedbirler etrafında direktifler vermiştir. Vekil memnuniyetini de bu vesile ile de izhar etmiştir.

Bu arada istasyona bağlı ve hususî bir dut fidanlığı kurulması da kararlaştırılmıştır. Saraçhane civarında 120 dönümlük müsaide bir arazi bulunmuş ve satın alınması için de tahsisatı gelmiş, derhal istimlak muamelesine başlanmıştır. Bütün bu arazi dut fidan-

İzmirde

Hırsız Toprak Ofisi tahsildarını saklıyan dokuz kişi tevkif dildi

İzmir (Hususî) — Toprak mahsulüleri İzmir şubesi veznedarı Mustafa Rendenin yirmi beş günlük bir gaybubetinden sonra 12339 lira ile tutulduğunu yazmıştı.

Mustafa Rendenin 14150 lira ile ortadan kaybolduktan sonra nelerinde saklandığı ve paranın bir kısmını nelerlere sarfettiği nakdında yapılmakta olan tahkikat, suçla alakası bulunanların meydana çıkmalarını temin etmektedir.

Asansörde Enveriye sokağında mütekaid Şevket Erbay, Vefik oğlu Tevfik, Tepecikte Akşam sokağında katillerden sabıkalı Selânikli Hamdi Şenkurd, Kâtıboğlu mevkinde Muhtar Nuri sokağında Nuri oğlu İbrahim, Sıfırkı oğlu arabacı Mehmed Sarıkaya, İkinci Süleymaniye mahallesinde Kiremidçi sokağında Ramazan oğlu hammal Ateş Mehmed, Kemalpaşa kazasının Parsa köyünde Hamza oğlu katilden sabıkalı İsmail Karayuan, Selânikli Hamdi karısı Emine ve İbrahim karısı Kübranın firariyi saklamakta oldukları bulunduğu anlaşılmış ve bütün bu şahıslar tevkif edilmiştir.

İzmitte bir köylü araba altında can verdi

İzmit (Hususî) — Sarımeşe köyünden Yusuf oğlu Memiş kum yüklü arabası ile gelirken bir yokuşta arabadan inerek önde yürürken beygirlerden birinin kayışı kopmuş ve Memiş tekerleklerin altına yuvarlanmış. Kaburga kemikleri kırılan zavallı adam aldığı yaraların tesiriyle biraz sonra ölmüştür. Tahkikata adliye el koymuştur.

Teşekkür

Kazamız hükümet tabibi doktor Nedim Cankur, oğlum Fethi Gölün yakalandığı paratifodan muztarib olduğumuzu büyük hazak ve ihtimam göstererek hastanım hayatımı mutlak bir ölümden kurtarmıştır. Kendisine ailem namına alenen teşekkür etmeği, bütün kazanım teveccühünü kazanmış sayın doktora karşı bir borç telâkki ederim.

Gümüşhacıköyden
Öğretmen
Hakkı Göl

Bartında samanlık yangınları çoğaldı

Bartın (Hususî) — Karamazak köyünden Kesim oğullarından Osman oğlu Mehmed Uysala aid 1500 demet buğday ve 200 demet yulafla bir samanlık, Karainler köyünden Ali Yalçına aid bir samanlık, Celibey köyünden Sofu oğullarından Mehmed Çelge aid 300 demet buğday ve 50 demet yulafla 1 samanlık kasten yakılmıştır.

Yapılan tahkikat sonunda Celibey köyündeki yangınım aynı köyden Akif Eşe ile Kara oğullarından Haşim karısı Satı Kara tarafından çıkarıldığı tespit edilmiş ve suçlular yakalayıp adliyeye verilmişlerdir. Diğer iki hadisenin faileri aranmaktadır.

Denizlide et fiatları artıyor

Denizli (Hususî) — On gündüdenberi et fiatı tedrici nârî değıştirme suretile hemen 7,8 kuruş artmıştır. Bugün etin kilosı 52 kuruştur. Kasablar bunu da az görüyorlar. Hemen on beş gündüdenberi Denizlide teroyağı bulunmamaktadır.

Yatılı Yatısız

Türk Maarif Cemiyeti İzmir Ege Lisesi

Resmî Liselerle Muadeleti Tasdik Edilmiştir.

Talebe kaydına 22 Ağustos'ta başlıyor.
Orta ve lise kısımlarını havadır. Bütün sınıflarda resmî lisan dersle-
rinden başka ayrıca İNGİLİZCE kursları var.
Senelik ücret lise yatılı 240 orta yatılı 220 lira.
» » » yatısız 85 » yatısız 60 lira.
Memur ve müteakid çocuklarından % 10 tenzilat yapılır.
«3292.7209»

Leyli Erkek Yeni Kolej Nehari Kız

İlk — Orta — Lise — Taksimde Straseriler 86
Müdürü — Sabık Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kırcı
Hususiyetleri: Yabancı diller öğretimine ehemmiyet vermek, talebesinin
sihhat ve inzibatıyla yakından alakadar olmaktadır. Derslere 25 Eylülde baş-
lanacaktır. Eski talebenin ikaydalarını Ağustos sonuna kadar yenilemeleri
lazımdır. Tel: 41159

Nişantaşında

HIGH SCHOOL İngiliz Erkek Mektebi

Kayıt muamelesi başlamıştır. Pazartesi ve Perşembe günleri saat
10 — 12 arasında idareye müracaat olunması. Tel: 81078

ANA — İLK — ORTA — LİSE

Kız ve Erkek BOĞAZIÇI LİSELERİ Yatılı ve Yatısız

Ar. avudköy - Tramvay caddesi: Çiftsaraylar
Kayıt için hergün 10 dan 17 ye kadar mektebe müracaat edilebilir.
Derslere 25 Eylülde başlanacaktır. İstiyenlere tarifname gönderilir.
Telefon: 36 - 210

Dahiliye Vekâletinden

15/8/941 Cuma günü açık eksiltmeye konulduğu ilân edilen 1300 lira
tahmin bedelli nüfus avukat defterleriyle cedvel ve ilmühaberlerinin tab
işine talib zühür etmediğinden eksiltmenin 10 gün müddetle temdid edil-
diği ve ihalenin 26/8/941 Salı günü saat 15 de yapılacağı ilân olunur.
(5723) (7305)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli «6000» lira olan 4000 kilo kaynamış İngiliz beziri
«29/8/941» Cuma günü saat «15,30» on beş buçukta Haydarpaşada gar
binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulde satın alın-
acaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin «450» liralık muvakkat teminat, kanunun
tayı ettiğî vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat
«14,30» on dört buçuğa kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.
Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmakta-
dır. «6982»

* *

Kırklareli Şeytanözü ocağı taşlarından istasyonda teslim şartile ve
muhammen bedeli 11200 lira olan 4000 metre mikap taş kapalı zarf
usulde satın alınacaktır. Eksiltme 3/9/941 Çarşamba günü saat 11 de
Sirkede 9 işletme binasında A. E. komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin 840 lira muvakkat teminat ile kanuni vesikalarını ihtiva
edecek kapalı zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyonun
vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak komisyonun
verilmekte-
dir. (7252)

İstanbul hava mntaka depo âmirli inden

1 — «37 kalem muhtelif cins tamirhane malzemesi satın alınacaktır.
2 — 552 liralık kat'i teminatın Bakırköy malmüdürlüğüne yatırılarak
makbuzlarla birlikte 2.9.941 Salı günü saat 15 de Yeşilköy hava
mntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları.
«7338»

İstanbul hava mntaka depo âmirliğinden

1 — «90» kalem 28 ve 50 beygirlik Deutz Dizel marka Tiraktör yedek
malzemesi satın alınacaktır.
2 — 432 liralık kat'i teminatın Bakırköy malmüdürlüğüne yatırılarak mak-
buzlarla birlikte 2.9.941 Salı günü saat 14.15 de Yeşilköy hava
mntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları.
«7342»

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası 16 Ağustos 1941 vaziyeti

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	72.604.628	Lira 102.124.217,77
Banknot		» 15.057.918,50
Ufaklık		» 547.194,69
Dahildeki muhabetler:		
Türk lirası		» 699.596,30
Hariçteki muhabetler:		
Altın: Safi kilogram	11.070.198	Lira 15.571.119,57
Altına tahvilî kabul serbest dö- vizler		» —
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakıyeleri		» 47.209.049,14
Hazine tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		Lira 158.748.563,—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vâkl tediyat		» 21.683.011,—
Senedat Cüzdanı:		
Ticarî Senetler		Lira 272.856.516,39
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nakdi- A (yeni karşılığı esham ve (tahvilât (tibari kıymetle) ..		Lira 45.448.341,93
B (Serbest Esham ve Tahvilât:		» 8.310.245,19
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans		Lira 4.948,64
Tahvilât üzerine avans		» 5.208.436,53
Hazineye kısa vâdeli avans		» —
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		» 167.500.000,—
Hissedarlar:		» 4.500.000,—
Muhtelif:		» 7.638.791,46
Yekün		829.741.928,11

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde		Lira 7.822.019,15
Hususî		» 6.000.000,—
Tedavüldeki banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye		Lira 158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vâkl tediyat		» 21.683.011,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakıyesi		Lira 137.065.552,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen		» 17.000.000,—
Reeskont mukabilî ilâveten teda- vüle vaziedilen		» 250.000.000,—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No. lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vaze- dilen		» 94.000.000,—
MEVDUAT:		
Türk Lirası		Lira 80.025.809,59
Altın: Safi kilogram	877.150	» 1.233.782,03
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olu- nan altınlar:		
Safi kilogram	55.541.930	» 78.124.167,90
Döviz Tahvilâtı:		
Altına tahvilî kabul dövizler		Lira —
Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakıyeleri		» 31.136.674,96
Muhtelif		» 112.333.922,48
Yekün		829.741.928,11

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 1 altın üzerine avans % 3

Şişli Terakki

Lisesi Müdürlüğünden:

Bütünleme imtihanlarına (25)
Ağustosta, orta kısım eleme imti-
hanlarına (4), lise bitirme imti-
hanlarına (2) ve olgunluk imti-
hanlarına (18) Eylülde
başlanacaktır.

Gaib arayanlar

İstanbul Aksarayda oturmakta iken
3/3/941 de 14 yaşlarında kız kardeşim
doğu Beyazıdı Ahmed kız Züleyhayı
kaybettim. Yerini bilen insanıyet na-
mina aşağıdaki adrese bildirmelerini
yalvarırım.

Ankara Maltepe arkası Rasad civarı
No. 29, Apartman kat 3 de Abdülkerim

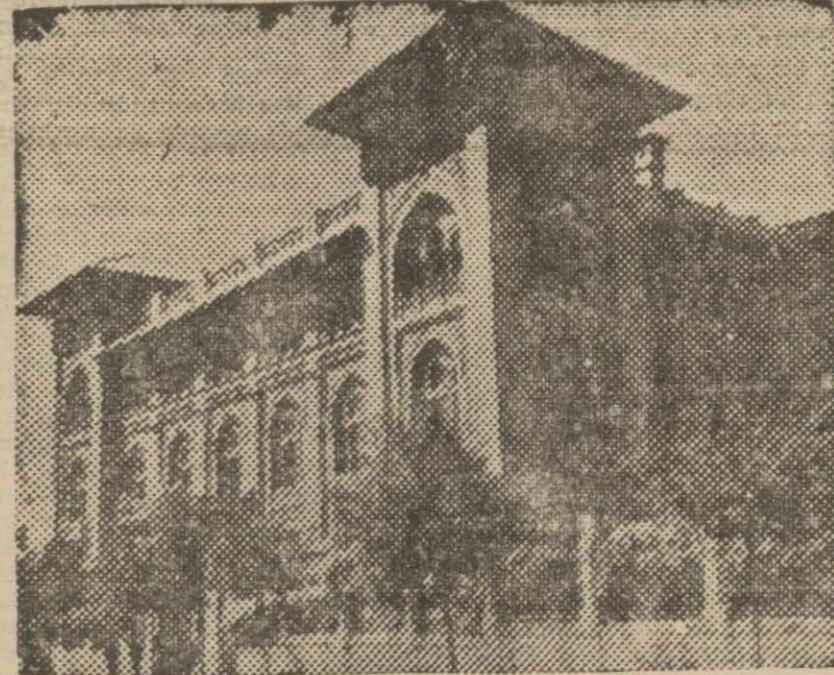
Türkiye Cümhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Serm. ay. sı: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en
az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki
plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	» 500	» 2,000
4	» 250	» 1,000
40	» 100	» 4,000
100	» 50	» 5,000
120	» 40	» 4,800
160	» 20	» 3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı
düşmişlere ikramiye çıkığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci
kânun tarihlerinde çekilecektir.

İstanbul hava mntaka depo âmirliğinden

1 — 28 Kalem tamir takım ve malzemesi satın alınacaktır.
2 — 260 liralık kat'i teminatın Bakırköy malmüdürlüğüne yatırılarak
makbuzlarla birlikte 2.9.941 Salı günü saat 14,30 da Yeşilköy hava mntaka
depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları. «7343»

Üniversite Rektörlüğünden

Edebiyat Fakültesinde Türk edebiyatı tarihi, Türkiye tarihi ve Tıp Fa-
kültesinde sinir ve üroloji doçentlikleri açıktır. Namzedlerin 24 Birinci
teşrin Cuma günü yabancı dil imtihanı ve 17 nci İkinciteşrin Salı günü
esas imtihanları yapılacaktır. Doçentlik imtihanı talimatnamesi hükmün-
ce tezlerin 14 İkinciteşrinde verilmiş olması lazımdır. İsteklilerin sihhat
raporu, beş fotoğraf, nüfus tezkeresi ve ilmi hüviyetlerini gösteren fiş-
lerle «fişler» tedris işleri kaleminden istenecektir» 18 Birinciteşrin 941
tarihine kadar Rektörlüğe müracaatları. «7237»

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

Her yerde Pullu Kutuları ısrarla isteyiniz.

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Bursa su işleri birinci şube müdürlüğü mantakasındaki Apo-
yont gölü seddelerinin sekiz metre kotuna yükseltilmesi ve diğerleri
karşı mukavemetinin temini için de taş ile kaplanması ameliyat ve
saati muhammen keşif bedeli vahidi fiat esası üzerinden «447122»
«32» kuruştur.

2 — Eksiltme 15/9/941 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15
Ankara'da su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyon-
odasında kapalı zarf usulde yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele profesî, bayındırlık işle-
genel şartnamesi, umum su işleri fenni şartnamesiyle hususi ve fenni
şartnameleri ve projeleri 22 lira 36 kuruş mukabilinde su işleri reisli-
ğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 21634 lira 89 kuruştuk
vakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün
evvel ellerinde bulunan vesikalarda birlikte bir diğkeçe ile Nafia Vekâ-
letine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almakla
ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye işleri
edemezler.
5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten
saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri
lazımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (6556.7211)

MOBİLYA MERAKLILARINA:

Sandalyalar, Karyolalar, Portmantolar vesair her nevi
sık mobilyalar fabrika fiyatına satılıyor.

ASRİ MOBİLYA MAĞAZASI: Ahmed Fevzi

İstanbul Rızapaşa yolu No. 66, Telefon: 23407

İstanbul hava mntaka depo âmirliğinden

1 — «50» adet meşeden su fişisi yapılacaktır.
2 — Kat'i teminatı olan «68» liranın Bakırköy malmüdürlüğüne yatırıl-
rak 2.9.941 günü saat 14 de Yeşilköy hava mntaka depo âmirliği
satın alma komisyonuna müracaatları. «7337»

İstanbul Levazım Amirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaları İlanları

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri 25/8/941 Pazartesi günü
saat 10 da Çanakkalede orta okuldaki askerî satın alma komisyonunda
yapılacaktır. Taliblerin belli vaktite komisyonun gelmeleri.

Cinsi	Miktarı kilo	Tutarı lira	Teminatı lira
Patates	10.000	1200	180
Zeytinyağı.	3.000	2235	336
Arpa şehriyesi.	3.000	900	135
Makarna.	6.000	2100	315

* *

Beher çifti 925 kuruştan 4315 çift fotin pazarlıkla satın alınacaktır. İha-
lesi 23/8/941 Cumartesi günü saat 11,30 da Erzurum askerî satın alma ko-
misyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 39.896 lra, kat'i teminatı ko-
liradır. Fotinler Beykoz kalıbı tipinde olacaktır. Evsaf ve şartnamesi ko-
misyonunda görülür. Taliblerin belli vaktite komisyonun gelmeleri. (931.7330)

* *

45.000 kilo siğir eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli
17.100 lira. İlk teminatı 1282 lira 50 kuruştur. Tahmin 5/9/941 Cuma günü
saat 16 da Adapazarında askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Ta-
liblerin belli vaktite bir saat evvel kanuni vesikalarla teklif mektubla-
rını komisyonun vermeleri. (933.7332)

* *

Pazarlıkla 180.000 liralık hakiki vazelin pazarlıkla satın alınacaktır. İha-
lesine 200 kuruştan tahmin edilmiştir. Hakiki vazelin bulunamadığı veya
talib çıkmadığı takdirde sunî vazelin alınacaktır. Sunî vazelinin bir kilo-
suna 150 kuruş fiat tahmin edilmiştir. Her ikisi için teminat 10.500 liradır.
Taliblerin 6/9/941 Cumartesi günü saat 11,30 da Ankara'da M. M. V.
Satın alma komisyonuna gelmeleri. (925.7278)

* *

Beher çift 4 liradan 8000 çift yemeni kapalı zarfla eksiltmeye konmu-
tur. İhalesi 27/8/941 Çarşamba günü saat 16 da Erzurum'da askerî satın
alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin tutarı 32.000 lira. İlk teminatı
nati 2400 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görülür. Taliblerin
kanuni vesikalarla teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel ko-
misyonun vermeleri. «849.6302»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

15000 kilo kösele	65745,00	4537,25
13000 kilo vaketa	60520,20	4276,01
120 adet meşin	257,28	19,30

1 — Yukarıda cins, miktar, tahmin bedellerle ilk teminatları yazılı
kalem eşyanın 26.Ağustos.941 Salı günü saat 16 da pazarlıkla eksiltmeye
yapılacaktır.

2 — İşbu üç kalem eşyanın her üç kalemini birden teklifte bulunulabilir.
İleceği gibi yalnız her hangi bir kalemine de teklifte bulunulabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte yukarıda huzalarında gösterilen mi-
tardaki teminat ve kanunun istediği vesak ile Kasımpaşada bulunan kom-
misyonun müracaatları.

4 — Şartnamesi hergün mesal saatleri dahilinde 633 aurus bedel mük-
bilinde komisyonun alınabilir.

İstanbul hava mntaka depo âmirliğinden

1 — «3» kalem tamirhane malzemesi ve takımı satın alınacaktır.
2 — «210» liralık kat'i teminatın Bakırköy malmüdürlüğüne yatırılarak mak-
buzlarla birlikte 2/9/941 Salı günü saat 14,45 de Yeşilköy hava mntaka
depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları. «7344»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEC

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEC, A. Ekrem UŞAKLIĞIL